

Інструкції з охорони праці

Project management and engineering
Limited Liability Company
(ТОВ «Прожект менеджмент та інжиніринг»)

Затверджую

Директор PM&E, Іс
(повноважена особа)

Сергій КЛИМЕНКО
(ПІБ, підпис)

1 лютого 2024р.

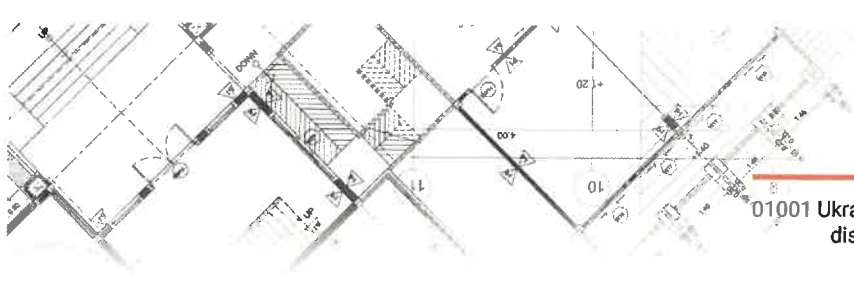
Перелік інструкцій з охорони праці, що діють в PM&E, Іс

№ п/п	Назва інструкції	Код (номер)
1	Вступний інструктаж	№ 1
2	Загальні вимог безпеки для працівників	№ 2
3	Під час робіт на персональному комп'ютері	№ 3
4	Для інженера	№ 4
5	Для бухгалтера	№ 5
6	Для працівників з I групою з електробезпеки	№ 6
7	При прибиранні виробничих та службових приміщень	№ 7

Директор

Сергій КЛИМЕНКО

01001 Ukraine, Kyiv city, Pecherskiy
district, Khreshchatyk, 7/11
EDRPOU code 45303536
office@pme.company
www.pme.company
tel. +38 050 647 66 55

01001, Україна, місто Київ,
Печерський район, вулиця Хрещатик, 7/11
код ЄДРПОУ 45303536
office@pme.company
www.pme.company
к.т. +38 050 647-66-55

Наказ № 1/02-24.06

місто Київ

01.02.2024 рік

«Про затвердження інструкцій з охорони праці»

Керуючись вимогами Законодавства про охорону праці України, та на виконання п.2.9.
«Порядку опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють
на підприємстві» та з метою дотримання здорових і безпечних умов праці працівниками
товариства

1. Затвердити та ввести в дію наступні інструкції з охорони праці

№1 Вступний інструктаж

№2 Загальні вимоги безпеки для працівників

№3 Під час робіт на персональному комп'ютері

№4 Для інженера

№5 Для бухгалтера

№6 Для працівників з I групою з електробезпеки

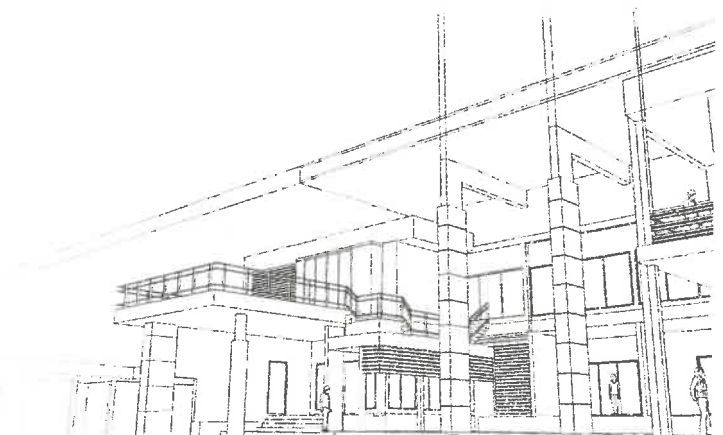
№7 При прибиранні виробничих та службових приміщень

2. Службі охорони праці провести реєстрацію даних інструкцій та забезпечити керівників
структурних підрозділів необхідною кількістю примірників.

Директор

Сергій КЛИМЕНКО

Інструкція з охорони праці №1

Вступний інструктаж

1 лютого 2024р.

Інструкція з охорони праці № 1
вступний інструктаж з охорони праці**Передмова**

Вступний інструктаж є первинною формою навчання з питань охорони праці на товаристві для працівників, які вперше приходять до нього.

Дана інструкція розроблена на підставі типової програми і максимально враховує всі ці питання. В ній викладено окремі положення законодавства про працю та охорону праці, загальні правила внутрішнього трудового розпорядку та правила поведінки робітників як на території товариства, так і поза ним. Особливу увагу приділено системі управління охороною праці, інженерно-технічним засобам захисту, а також вимогам при веденні робіт з ідентифікованою небезпекою.

1. Загальні положення

1.1. Згідно з даними Міжнародного Бюро Праці у світ і щорічно відбувається біля 250 млн. випадків виробничого травматизму (гоб го 685 000 виробничих травм у день, 475 - у хвилину і 9 щосекунди) і 160 млн. випадків профзахворювань. Пов'язані з цим втрати еквівалентні 4 % світового валового внутрішнього продукту.

Щороку у світі і в зв'язку з виробничою діяльністю вмирає 1,1 млн. чоловік, із них 25% — від впливу шкідливих і небезпечних речовин. Ця цифра перевищує кількість жертв дорожньо-транспортних подій (999 000), війн (502 000), насильства (563000) і ВІЛ/СНІД (312 000).

У країнах ЄС (чисельність зайнятих - 148 млн. чоловік) щорічно відбувається біля 7 млн випадків виробничого травматизму.

Переважає більшість них, що травмуються - молоді люди. Кількість травматизму зі смертельним наслідком відповідає 8700-9000 випадкам на рік.

Інвалідність у результаті виробничої травми щорічно одержують 765 тис. чоловік. Число смертельних випадків від виробничо-залежних захворювань складає 61 тис.

Втрати від виробничої травматизму в країнах ЄС складають від 100 до 200 млн. людино-днів на рік, а загальні втрати, пов'язані з порушенням норм охорони праці - 600 млн. людино-днів.

1.2. У жовтні 1992 року був прийнятий Закон України «Про охорону праці», який набрав чинності з 24 листопада 1992 року. Цим законом, вперше в Україні, було визначено принципи державної політики в галузі охорони праці, основний з яких пріоритет життя і здоров'я працюючих у відношенні до результатів виробничої діяльності товариства. Цим законом закріплені основні права і обов'язки з питань охорони праці як роботодавців, так і працюючих, бо тільки їх спільними зусиллями можна досягти суттєвих зрушень в попередженні виробничого травматизму на виробництві, з 01.01. 2003 року в дію вступив Закон України «Про внесення змін до Закону України Про охорону праці»

23 вересня 1999 року був прийнятий Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», який з 01.01.2001 року вводить економічні методи управління охороною праці. Це забезпечується введенням диференційованого страхового тарифу, який буде сплачувати

товариство залежно від класу професійного ризику виробництва, рівня травматизму і стану охорони праці на ньому.

Стан умов та безпеки праці в Україні вимагає впровадження цілого комплексу профілактичних заходів.

Щоденно в Україні на виробництві травмується в середньому 140-180 чоловік, з них 20 стають інвалідами, а 4-5 чоловік гинуть

1.3. Відомості про товариство

Наше товариство засновано у 2023 році На ньому працює 4 (чоловіка)

Основний вид діяльності – діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих в цих сферах.

Основна виробнича база товариства розташована в м. Київ вул. Хрещатик, буд. 7/11.

Випадків травматизму та профзахворювання на і товаристві з моменту заснування не зареєстровано.

2. Загальні правила поведінки працюючих на території товариства, у виробничих та допоміжних приміщеннях

2.1. На території товариства

На території товариства необхідно користуватись тільки встановленими маршрутами на проїздах, не ходити там, де небезпечно (по схилах, ямах, льоду, залізничним шляхам, уламкам скла відходах металу тощо). Надати стислу характеристику небезпечних місць на території товариства. Вказати на плані товариства маршрут пересування пішоходів та транспорту, розміщення цехів, служб, санітарно-побутових приміщень, маршрутів та інших виробничих та допоміжних приміщень.

Розповісти зміст дорожніх знаків, вказати місця найбільш небезпечні у зв'язку із інтенсивністю руху, значення світлових та звукових сигналів).

Особливо небезпечно їздити на платформах, в кузовах внутрішньозаводського транспорту переходити залізничні колії у невизначених для цього місцях. Переходити їх можна тільки через пішохідні мости та переїзди. Не можна перебігати „дорогу перед транспортом, що рухається.

Забороняється проходити безпосередньо поруч з працюючими вантажопідіймальними механізмами (крани, підйомники, екскаватори). Небезпечно проходити чи знаходитись під висячим або підняти вантажем.

Небезпеку становлять відкриті люки, колодязі, ями, тунелі, канали. Вони повинні бути надійно закриті або огорожені. Переплигувати або переходити через них по випадковим, а не спеціально обладнаним переходам забороняється.

Виконувати разові роботи, що віднесені до робіт підвищеної небезпеки (роботи в колодязях, посудинах, по транспортуванню балонів із скрапленим газом. переливанню легкозаймистих речовин, роботи па висоті до 5 м із застосуванням приставних драбин тощо). можна тільки при наявності «Наряду допуску» на виконання робіт підвищеної небезпеки. Перелік таких робіт затверджується наказом керівника товариства.

2.2. У виробничих та допоміжних приміщеннях

Робочі місця, проходи, проїзди запасні виходи не повинні загроможуватись і повинні утримуватись в чистоті.

Забороняється палити на робочих місцях. Для куріння виділяються спеціальні місця. Деталі, що надходять обробку, повинні складатися окремо від інструменту. Їх складання повинно виконуватись з так, щоб вони не розсипались і не падали. Матеріал який використовується для прибирання обладнання повинен складатись у спеціально обладнані ящики.

Для прибирання обладнання забороняється застосовувати стисле повітря.

3. Основні положення законодавства України про охорону праці

3.1. Трудовий договір

Згідно із статтею 21 Кодексу Законів про працю, трудовий договір - це угода між працівником і роботодавцем, за якою працівник зобов'язується виконувати певну роботу з додержанням вимог внутрішнього трудового розпорядку, а роботодавець зобов'язується забезпечувати умови праці, передбачені чинним законодавством та виплачувати працівникові заробітну плату.

Трудовий договір може бути безстроковим, що укладається на невизначений строк; на визначений двома сторонами строк; на таким, що укладається на час виконання певної роботи.

Трудовий договір укладається, як правило, у письмовій формі, що є обов'язковим при організованому наборі працівників. коли сам робітник наполягає на цьому, при укладанні трудового договору з неповнолітніми, при укладанні контракту та інших випадках, передбачених законодавством.

Контракт - це особлива форма трудового договору, в якому строк його дії, права, обов'язки та відповідальність сторін. умови матеріального забезпечення і організації праці працівника, розірвання договору, можуть встановлюватись угодою сторін.

В даний час в Україні діє понад 40 таких актів, що дозволяють укласти контракти з певними категоріями працівників, і якими слід керуватись при застосуванні цієї форми трудового договору. Укладання контрактів у випадках, не передбачених законодавством, не допускається. Умови контракту, що погіршують становище працівника порівняно з чиним законодавством угодами і колективним договором. вважається недійсним.

Роботодавець не має права вимагати від працівника виконання роботи, не обумовленої трудовим договором.

Переведення працівника на іншу роботу допускається тільки за його згодою, крім випадків переведення в разі виробничої потреби на строк до 1 місяця на необумовлену трудовим договором роботу, якщо стан здоров'я працівника дозволяє їй виконувати. Виробнича потреба визначається: необхідність ліквідації наслідків стихійного лиха, аварії, необхідністю відвернення нещасних випадків. а також інших обставин які становлять. або можуть поставили під загрозу життя чи нормальні життєві умови людей.

У разі простою виробництва працівники переводяться з урахуванням їх спеціальності та кваліфікації на іншу роботу на весь час простою.

Не вважається переведенням на іншу роботу і не потребує згоди працівникам переміщення його на тому ж товаристві на інше робоче місце. в інший структурний підрозділ у тій же місцевості, доручення роботи на іншому механізмі або агрегаті у межах спеціальності, кваліфікації чи посади, обумовленої трудовим договором.

Роботодавець не має права переміщувати працівника на роботу, протипоказану йому за станом

Роботодавець може розірвати трудовий договір з працівником: у разі зміни в організації виробництва і праці, скорочення чисельності або штату працівників; виявленні невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі внаслідок недостатньої кваліфікації або стану здоров'я, які заважають продовженню даної роботи; систематичного невиконання працівником без поважних причин обов'язків, покладених на його трудовим договором або правилами внутрішнього трудового розпорядку, якщо до працівника раніш застосовувалися заходи дисциплінарного або громадського стягнення; прогулу (в тому числі відсутності на роботі більше трьох годин протягом робочого дня) без поважних причин; нез'явлення на роботу протягом більше як 4-х місяців підряд внаслідок тимчасової непрацездатності (*крім* випадків трудового каліцтва за професійного захворювання, відпустки по вагітності і пологах та ряду окремих випадків, *передбачених* чинним законодавством); появі на роботі в нетверезому стані. стані наркотичного або токсичного сп'яніння; винних дій працівника, який безпосередньо обслуговує грошові або товарні цінності, якщо ці дії дають підстави втрати довіри до нього: у визнанні в діях працівника, який виконує виховні функції, аморального вчинку, не сумісного з продовженням даної роботи.

3.2. Робочий час та час відпочинку

Треба пам'ятати, що нормальна тривалість робочого часу не може перевищувати 40 годин на тиждень. Скорочена тривалість робочого часу встановлюється для працівників віком від 16 до

18 років - 36 годин на тиждень, а для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) - 24 години на тиждень.

Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час, не може перевищувати половину максимальної тривалості визначеного дня них робочого часу.

Для працівників зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці - не більше як 26 годин на тиждень.

Тривалість роботи напередодні святкових неробочих днів скорочується на одну годину.

Нічним вважається час з 22 годин вечора до 6 годин ранку.

При роботі в нічний час встановлена тривалість роботи (зміни) скорочується на одну годину.

Тривалість щотижневого безперервного відпочинку повинна бути не менш як сорок дві години.

Допускається на деяких видах робіт, де за умовами виробництва не може бути дотримана встановлена для даної категорії працівників щоденна або щотижнева тривалість робочого часу, за погодженням з профспілковим комітетом товариства, запровадження підсумованого обліку робочого часу з тим, щоб тривалість робочого часу за обліковий період не перевищувала встановленої законом норми.

Надурочні роботи не повинні перевищувати для кожного працівника чотирьох годин протягом двох днів підряд і 120 Годин на рік. Робота в надурочний час оплачується при погодинній системі оплати праці в подвійному розмірі годинної ставки, при нарядній системі оплати - в розмірі 100% тарифної ставки. У разі підсумкового обліку робочого часу оплачується як надурочні всі години, відпрацьовані понад встановлений робочий час.

Всім працівникам надаються щорічні відпустки із збереженням місця роботи і середнього заробітку. Щорічна відпустка не може бути меншою 24 календарних днів.

3.3. Охорони праці жінок та осіб молодше 18 років

Чинне законодавство, враховуючи анатомічну та фізіологічну особливості жіночого організму, передбачає заборону їх праці на важких роботах і на роботах із шкідливими або небезпечними умовами праці, на підземних роботах, які потребують фізичних зусиль на їх виконання.

Перелік таких робіт затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я від 29 грудня 1993 року №256.

Треба враховувати, що забороняється залучати жінок до робіт, які пов'язані із постійним (більше ніж 2 рази) протягом однієї години переміщенням вантажів масою понад 7 кг. Якщо жінка зайнята підйомом чи переміщенням вантажів до двох разів на годину, то їй може доручатися така робота при вазі вантажу до 10 кг. Причому в обох випадках сумарна маса вантажу, який переміщує протягом кожної години робочої зміни, не повинна перевищувати 35кг - з поверхні робочого місця і 175 кг - з підлоги.

Згідно зі ст. 178 Кодексу законів про працю України вагітні жінки повинні бути переведені на легіону роботу, яка виключає вплив на них шкідливих та виробничих факторів та недопустимого фізичного навантаження. Такий перевід повинен здійснюватися згідно з відповідним медичним висновком.

Вагітні жінки згідно з Гігієнічними рекомендаціями по їх раціональному працевлаштуванню (затверджено МОЗ СРСР від 29 березня 1979 р. №2049-79) не повинні залучатись до робіт на висоті, робіт, які пов'язані із незручною робочою позою, статичним напруженням м'язів ніг чи черевного преса, підйомом засобів праці з підлоги, залучатись до роботи, що вимагає значного нервово-емоційного напруження у зв'язку із необхідністю прийняття рішення, від якого залежить можливість аварій, вибуху,

На товаристві повинен бути затверджений відповідний перелік робіт, до яких не дозволяється залучати вагітних жінок.

Жінки мають право на відпустки по вагітності і пологам тривалістю 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ненормальних пологів або народження двох і більше дітей - 70) календарних днів

після пологів, які обчислюються сумарно і надаються жінкам повністю незалежно від кількості днів, фактично використаних до пологів, (ст.179 КЗпП України).

При наданні жінкам відпуску у зв'язку з вагітністю і пологами роботодавець повинен за її заявою приєднати до неї щорічну відпустку незалежно від тривалості роботи жінки на даному товаристві.

Жінкам, за їх бажанням, повинні надаватись частково оплачувані в відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею віку 3 років з виплатою за ці періоди допомог по державному соціальному страхуванню.

Чинне законодавство особливу увагу приділяє захисту життя і здоров'я неповнолітніх, тобто осіб, що цю досягли 18 років

Допускається за згодою одного з батьків прийняття на роботу учнів загальноосвітніх шкіл для виконання роботи, яка не завдає шкоди їх здоров'ю, у вільний від навчання час при досягненні ними 14-річного віку (на час шкільних канікул).

Як правило, неповнолітні приймаються на роботу після досягнення 16 років.

Їх забороняється залучати до робіт, передбачених Переліком важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, затвердженим наказом Міністерством охорони здоров'я від 31 березня 1994 року №46.

Професійна підготовка підлітків за таким професіями допускається за умови досягнення ними 18-річного віку на момент завершення навчання. При проходженні ними виробничої практики за закою професією робочий час не може перевищувати 4 години на день за умови дотримання вимог нормативних актів про охорону праці.

Для підлітків встановлено обмеження щодо підймання і переміщення вантажів.

Згідно з Граничними нормами підймання та переміщення вантажів неповнолітніх від 15 до 18 років (наказ МОЗ від 22.03.96 р. №59), підлітків забороняється приймати на роботу, які пов'язані виключно з підйманням, утриманням або переміщенням важких речей. Переміщення вантажів не повинно становити більше 1/3 робочого часу неповнолітніх.

Вага окремого вантажу та сумарна вага вантажу, яку можуть підіймати та переміщувати підлітки, не повинна перевищувати граничних норм, наведених у таблицях.

Граничні норми підймання та переміщення вантажів підлітками під час короткочасної та тривалої роботи:

Календарний вік, років	Граничні норми ваги вантажу (кг)			
	Короткочасна робота		Тривала робота	
	юнаки	дівчата	юнаки	дівчата
14	5	2,5	-	-
15	12	6	8,4	4,2
16	14	7	11,2	5,6
17	16	8	12,6	6,3

Примітки.

1. Короткочасна робота - 1-2 підняття та переміщення вантажу протягом години; тривала - більш ніж 2 підняття та переміщення протягом 1 години робочого часу.

2. Календарний вік визначається як число повних років, що відраховуються від дати народження.

3. У вагу вантажу включається вага тари і упаковки.

4. Докладене м'язове зусилля при утриманні або переміщенні вантажу з використанням засобів малої механізації не повинно перевищувати граничної норми ваги вантажу, його тривалість - не більше 3 хв., подальший відпочинок - не менше 2 хв.

Календарний вік, років	Сумарна вага вантажів (кг), що підіймаються			
	(переміщуються) при виконанні роботи			
	з рівня робочої поверхні		з підлоги	
	юнаки	дівчата	юнаки	дівчата
14	10	5	7	3,5
15	48	12	24	6
16	160	40	80	20
17	272	72	130	32

Примітки:

1. Сумарна вага вантажу дорівнює добутку ваги вантажу на кількість його підйомів (переміщень).

2. Рівнем робочої поверхні вважається робочий рівень стола, верстата, конвеєр і ін.

3. Висота підймання не повинна перевищувати 1 м.

4. Відстань переміщення вантажу вручну не повинна перевищувати 5 м.

Законодавство передбачає попередній і періодичний медичний огляд осіб, молодше 18 років.

Попередній медичний огляд проводиться перед прийняттям на роботу з метою виявлення придатності підлітка за станом здоров'я до виконання його майбутньої роботи.

Періодичний медичний огляд проводиться щорічно до досягнення ним 21 віку і має за мету здійснення постійного медичного контролю за станом здоров'я, з'ясування впливу виробничого середовища на його організм.

Законодавство забороняє залучати неповнолітніх до нічних надурочних робіт та робіт у вихідні дні.

Вечірня зміна для них повинна закінчуватись не пізніше 22 години.

Щорічна відпустка неповнолітнім працівникам надається тривалістю 31 календарний день. Заробітна плата працівникам молодше 18 років, не зважаючи на скорочену тривалість щоденної роботи виплачується в такому ж розмірі, як працівникам відповідних категорій при повній тривалості щоденної роботи.

3.4. Колективний договір (угода)

Згідно з Законом «Про колективні Поговори і угоди», колективний договір укладається між роботодавцем і профспілковим органом або у разі його відсутності представниками обраними і уповноваженим трудовим колективом.

Основна його мета - регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин.

Умови колективного договору (угоди) є обов'язковими для сторін, які їх уклали. Забороняється включати до договорів умови, що погіршують становище працівників порівняно з чиним законодавством. Такі умови є недійсними, (стаття 5 Закону «Про колективні договори і угоди»). У колективному договорі встановлюється взаємні зобов'язання сторін щодо змін в організації виробництва і праці: нормування і оплати праці, встановлення гарантій, пільг; режим роботи, тривалості робочого часу і відпочинку; умов і охорони праці; забезпечення житлово-побутового, культурного, медичного обслуговування, організації оздоровлення і відпочинку працівників тощо.

Положення колективного договору поширюється на всіх працівників товариства незалежно від того, чи є вони членами профспілки, і є обов'язковими як для роботодавця, так і для працівників.

Колективний договір (угода) набирає чинності з дня його підписання представниками сторін і діє до того часу, поки сторони не укладуть новий або не переглянуть чинний договір.

На новоствореному товаристві колективний договір укладається за ініціативою однієї із сторін. В разі ухилення іншої сторони від участі в переговорах вона несе дисциплінарну відповідальність або притягається до адміністративної відповідальності згідно з чинним законодавством.

3.5. Пільги та компенсації за важкі та шкідливі умови праці

Законодавство про охорону праці передбачає створення здорових і безпечних умов праці згідно з тим рівнем розвитку науки і техніки, який існує в державі і передбачений діючими нормативними

актами про охорону праці. Там, де неможливо забезпечити належні умови праці, передбачено надання працівникам різних пільг і компенсацій. До них відносяться:

Надання працівникам, які задіяні в технологічних процесах, що пов'язані із застосуванням гарячої обробки матеріалів, питної газованої води, тому що в умовах високої температури і інфрачервоного випромінювання відбувається сильне потовиділення. З потом із організму виводиться ряд необхідних людині солей, їх необхідно поповнювати.

Видача 0,5 л молока для підвищення опору організму людини при постійному її контакті з фізичними виробничими факторами і токсичними речовинами при їх виробництві, переробці та застосуванні.

Лікувально-профілактичне харчування надається лише тим працівникам, які зайняті на роботах з особливо шкідливими умовами праці, з метою зміцнення їх здоров'я і попередження професійних захворювань.

Спецхарчування, як і молоко, видаються працівникам у ті дні, коли вони фактично виконують роботи, передбачені переліком виробництв, професій і посад, робота яких дає право на безоплатне одержання лікувально-профілактичного харчування у зв'язку з особливо шкідливими умовами праці.

Надбавки, до тарифної ставки (окладу) від 2% до 24% за роботу в шкідливих і особливо шкідливих умовах праці визначаються на підставі атестації робочих місць за умовами праці.

Щорічні додаткові відпустки. Вони згідно з Законом «Про відпустки» надаються:

а) за роботу із шкідливими і важкими умовами праці - до 35 календарних днів;

б) за особливий характер праці. Для працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово психічним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих важких природно географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я тривалістю до 35 днів.

Ці додаткові відпустки визначаються згідно із Списком виробництв, цехів, професій і посад, затвердженим Кабінетом Міністрів України та колективним договором.

Також передбачено надання додаткової відпустки працівниками з ненормованим робочим днем - тривалістю до 7 календарних днів згідно із списками посад, робіт та професій, визначених колективним договором.

Пільгові пенсії згідно із Законом «Про пенсійне забезпечення» надаються за результатами атестації робочих місць згідно із Списком №1 професій для працівників, що працюють на підземних роботах, на роботах із шкідливими умовами праці та в гарячих цехах. Для цих професій, вік, що дає право на пенсію знижено на 10, а стаж на 5 років. Пенсія за віком призначається чоловікам по досягненні ними 50 років та при стажі роботи не менше як 20 років, жінкам - по досягненні 45 років та при стажі роботи не менше ніж 15 років.

Для працівників, зайнятих на інших роботах з важкими умовами праці, передбачених Списком №2, обсяг пільг менше: знижено лише вік, що дає право на пенсію, причому не на 10, а на 5 років. Пенсія на віком призначається в цьому випадку при досягненні чоловіками 55, а жінками - 50 років та наявності в них стажу роботи відповідно не менше ніж 25 і 20 років.

Для отримання пенсій за віком на цільових умовах за Списком №1 або Списком №2 не обов'язково, щоб увесь трудовий стаж, необхідний для призначення пенсії, приходився на роботи, що перелічені у Списку №1 або Списку №2. Достатньо, щоб стаж на цих роботах був не менше половини від необхідного, тобто відповідно не менше ніж 10 років із 20 або 7,5 років із 15 при призначенні пенсії за Списком №1 та 12,5 років із 25 за 10 років із 20 за Списком №2. Крім пенсій, передбачених Списками №1 та №2, пільгові пенсії передбачені також жінкам трактористкам, машиністам, дояркам, свинаркам операторам, зайнятих на вирощуванні, збиранні та післязбиральній обробці тютюну, робітницям текстильного виробництва.

3.6. Правила внутрішнього трудового розпорядку товариства, відповідальність за порушення цих правил.

Незважаючи на те, що значна частина засобів виробництва не завжди відповідає вимогам правил безпеки, основними причинами нещасних випадків є порушення працюючими вимог інструкцій з охорони праці, технологічних процесів, трудової та виробничої дисципліни.

Робітники зобов'язані згідно з чинним законодавством (ст. 14 Закону «Про охорону праці») знати і виконувати вимоги інструкцій з охорони праці та посадових (робочих) інструкцій, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, користування засобами індивідуального і колективного захисту. Утримувати у чистоті своє робоче місце і передавати робітнику, який замінює його, обладнання та пристосування у справному стані.

Старанно ставитися до усіх видів навчання (інструктажу) які проводить власник, бо в разі незнання вимог інструкцій, його не мають права залучати до роботи. Під час роботи працівники повинні користуватись відповідним спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, проходити медичний огляд.

Обов'язок працівника співпрацювати з власником у справі організації безпечних і нешкідливих умов праці. Вживати необхідні заходи щодо усунення будь-якої загрозливої виробничої ситуації, яка може викликати аварію або нещасний випадок. Працівники повинні виконувати тільки ту роботу, яку їм доручено, повідомляти свого керівника про всі виробничі ситуації, які можуть спричинити шкоду життю та здоров'ю працюючих, про кожний нещасний випадок, що стався з ним, або іншим працівником.

Наше товариство працює в однозмінному режимі

Початок роботи 09.00 кінець 18.00

Перерва на обід 13.00-14.00

Вихідні – субота, неділя

Охоронники чергують згідно затверджених графіків по структурних підрозділах.

Невиконання працівником його обов'язків, порушення трудової дисципліни, за яке до нього можуть застосовуватись заходи дисциплінарного впливу, такі як догана або звільнення з роботи.

Треба пам'ятати, що роботодавець може звільнити працівника за прогул (в гому числі за відсутність на роботі більш ніж трьох годин протягом робочого дня без поважних причин та за появу його на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння).

Крім дисциплінарного стягнення до нього можуть застосовуватись матеріальні заходи впливу (позбавлення премій, інших заохочувальних виплат, якщо вони передбачені колективним договором).

3.7. Система управління охороною праці (СУОП)

Метою СУОП є забезпечення процесів формування здорових і безпечних умов праці. Основним принципом її функціонування є зв'язок процесу виробництва із засобами та заходами щодо поліпшення безпеки, гігієни праці та виробничого середовища; додержання виконавчої, трудової і технологічної дисципліни та економічна зацікавленість всіх суб'єктів виробничого процесу у підвищенні безпеки та поліпшенні умов праці.

Управління охороною праці здійснює керівник товариства. Для цього він створює службу охорони праці, визначає посадові обов'язки всіх керівників структурних підрозділів з питань охорони праці.

Він організує розробку нормативних актів про охорону праці, що діють в межах товариства, та забезпечення ними працюючих, проведення експертизи конструкторської та технологічної документації, навчання та перевірку знань працюючих.

Для забезпечення дії СУОП керівник товариства організовує повсякденний контроль з боку керівників робіт, підрозділів та інших посадових осіб; контроль з боку служби охорони праці та дії адміністративно-громадського контролів.

Основні завдання, які необхідно вирішити:

- професійний відбір працівників з окремих професій;
- навчання працівників безпечним методам праці і пропаганда питань охорони праці;
- забезпечення безпеки виробничого устаткування;
- забезпечення безпеки технологічних процесів;
- забезпечення безпеки будівель і споруд;
- нормалізація санітарно-гігієнічних умов праці;
- забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту;

- забезпечення оптимальних режимів праці та відпочинку працівників;
- організацію лікувально-профілактичного обслуговування працівників;
- санітарно-побутове обслуговування працівників.

Для їх вирішення власник:

а) створює комісію на товаристві для перевірки знань посадових осіб та робітників з питань охорони праці, забезпечує навчання та перевірку знань членів цієї комісії та визначає порядок і терміни проведення навчання, інструктажу та перевірки знань працівників;

б) забезпечує:

- виробничі ділянки нормативними актами про охорону праці, попереджувальними плакатами та знаками безпеки;
- систематичне обстеження виробничого устаткування та приведення його у відповідність до вимог нормативних актів про охорону праці, в необхідних випадках - здійснює заміну новим безпечним устаткуванням;
- своєчасне проведення планово-попереджувальних ремонтів устаткування;
- відповідність технологічної документації та технологічних процесів вимогам нормативних актів про охорону праці;
- впровадження засобів механізації та автоматизації виробничих процесів;
- впровадження нових, більш безпечних технологічних процесів;
- своєчасне проведення оглядів та планово-попереджувальних ремонтів виробничих будівель та споруд

в) комплектує служби, які здійснюють нагляд за експлуатацією та технічним станом будівель та споруд;

г) забезпечує проведення атестації робочих місць на відповідність їх нормативним актам про охорону праці;

д) організує впровадження організаційно-технічних заходів щодо забезпечення на робочих місцях граничнодопустимих концентрацій та норм шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища; е) забезпечує працівників засобами індивідуального захисту у відповідності до діючих норм і організує їх видачу, зберігання та використання;

є) забезпечує оптимальні режими праці і відпочинку для всіх працівників з урахуванням специфіки їх праці, в першу чергу для тих хто працює з підвищеними фізичними та нервово-емоційними навантаженнями, в умовах монотонності та під впливом небезпечних і шкідливих виробничих факторів;

ж) створює відповідні кімнати психологічного розвантаження та реабілітації

з) забезпечує проведення попередніх (при влаштуванні на роботу) та періодичних медичних оглядів працівників;

і) забезпечує працівників Лікувально-профілактичним харчуванням згідно з існуючими нормами;

ї) організує проведення лікувально-профілактичних заходів щодо попередження захворювань працівників, створює, в разі необхідності, кімнати здоров'я;

й) забезпечує працівників санітарно-побутовими приміщеннями;

к) організує при прийнятті на роботу професійний відбір працівників, що зайняті на виконанні робіт з підвищеною небезпекою, на підставі встановлення їх фізіологічної та психологічної придатності до безпечної виконання робіт.

Згідно з чинним законодавством власник зобов'язаний проінформувати працівника під розписку про умови праці на товаристві, наявність на робочому місці, де віті буде працювати, небезпечних і шкідливих виробничих факторів. Діючим законодавством не встановлена окрема форма документа, в який вноситься про це запис на нашому товаристві це здійснюється при прийманні на роботу з записом в заяві працівника.

Усі робітники, які у нас працюють, повинні проходити, крім цього інструктажу, ще певний. повторний, позаплановий та цільовий інструктажі.

Первинний інструктаж з вами буде проведено безпосередньо на робочому місці. Тільки після його проведення і відповідного стажування адміністрація може допустити робітника до самостійної роботи.

Повторний інструктаж проводиться 1 раз на квартал на роботах підвищеної небезпеки.

На інших роботах він проводиться 1 раз на шість місяців. Позаплановий інструктаж проводиться з робітником при зміні технологічного процесу, перегляді правил, порушенні працівником вимог інструкцій з охорони праці, виникненні нещасного випадку, на вимогу осіб, що здійснюють нагляд та контроль за станом охорони праці, при перерві в роботі більше 60 календарних днів, а для робіт з підвищеною небезпекою - 30 календарних днів.

Цільовий інструктаж проводиться під час допуску до виконання робіт, не пов'язаних з безпосередніми обов'язками працівника (навантаження, розвантаження, разові роботи за межами товариства тощо); ліквідації аварій, стихійного лиха; проведенні робіт, на які оформлюється наряд-допуск

Окремо зупинимось на проведенні робіт підвищеною небезпекою.

При їх проведенні необхідно приділяти особливу увагу до організації безпечної о виконання робіт, навчання та інструктажу працюючих. Ці роботи повинні виконувати тільки персоналом, який пройшов спеціальне навчання, стажування та перевірку знань. Допуск працівників до робіт підвищеної небезпеки здійснюється тільки при наявності «Наряду на виконання робіт підвищеної небезпеки».

Відповідальними за організацію на виконання цих робіт є:

- особа, яка видає наряд-допуск.
- відповідальний керівник робіт;
- особа, яка допускає до роботи.

Видавати наряд-допуск має право головний інженер, заступник керівника товариства, начальники самостійних структурних підрозділів та їх заступники. Перелік посад таких осіб затверджується керівником товариства.

Особа, що видає наряд-допуск, несе відповідальність за необхідність і можливість проведення робіт підвищеної небезпеки, вірність та повноту заходів безпеки, що вказані в наряд-допуску, достатність кваліфікації осіб, які призначаються відповідальними керівниками та відповідальними виконавцями, а також за достатню кваліфікацію членів бригади.

Відповідальним керівником робіт можуть бути призначені заступники начальників цехів, дільниць, змін, механік, електрик цеху, старший майстер.

Відповідальний керівник зобов'язаний особисто провести інструктаж з відповідальним виконавцем робіт та періодично особисто здійснювати контроль за правильним ведення робіт.

Відповідальним виконавцем робіт можуть бути призначені особи із числа інженерно-технічного персоналу (старший майстер або майстер, головний механік або механік, головний енергетик або енергетик). Як виняток, допускається призначати бригадира, який пройшов навчання і перевірку знань. Відповідальний виконавець робіт повинен провести інструктаж з членами бригади, постійно здійснювати особистий контроль за дотриманням вимог безпеки.

Особою, яка допускає до роботи, може бути начальник (черговий інженер) зміни того підрозділу, на території якого будуть виконуватись роботи. Вона несе відповідальність за правильну і безпечну підготовку об'єкту до проведення робіт. відключення його від енергоносіїв.

Члени бригади повинні дотримуватись вимог Інструкцій і застосувати необхідні запобіжні заходи та засоби та засоби індивідуального захисту.

До робіт з підвищеною небезпекою не можуть залучатись особи, молодше 18 років. Бланк наряд-допуску оформляється в двох екземплярах, на добу або на строк, не більше як 5 днів. Із закінченням зміни наряд-допуск здається керівнику робіт. На початку наступної зміни керівник засвідчується, що бригада у тому ж складі, і дає дозвіл на роботу. Якщо в бригаді відбулися зміни, випускається новий наряд-допуск. Із закінченням роботи наряд-допуск підписується відповідальним керівником, відповідальним виконавцем робіт, і особою, що допускає до роботи, і передається особі, яка видала наряд-допуск.

Посадові особи відповідно до Переліку посад, затверджено Держнаглядохоронпраці (керівники, їх заступники, головні спеціалісти товариства, інженерно-технічні працівники його структурних підрозділів, які безпосередньо пов'язані з проведенням робіт на виробничих дільницях), до початку виконання своїх обов'язків на періодично, один раз на три рока, проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

Чинне законодавство передбачає вас право працівника на захист свого життя та здоров'я, якщо в процесі роботи з'ясується, що виробнича ситуація, що створилася, становить небезпеку для життя чи здоров'я працівника або для інших людей чи навколишнього середовища, він має право відмовитися від дорученої роботи. Про наявність такої ситуації працівник має проінформувати власника. Підтвердження цього факту проводиться спеціалістами з охорони праці за участю представника профспілки та уповноваженого трудового колективу. У цьому випадку за період простою, якщо він виник не з вини працівника, йому виплачується середній заробіток.

За стан виробничої ситуації, що загрожує життю чи здоров'ю працівника, а також у випадку порушень вимог Закону «Про охорону праці», інших нормативних актів, умов колективного договору з питань охорони праці, працівник має право вимагати розірвання трудового договору. Власник зобов'язаний задовольнити його прохання. Працівник у даному випадку має право на одержання вихідної допомоги, розмір якої визначається я колективному договорі, але не може бути нижчим від тримісячного середнього заробітку.

Закон зобов'язує власника за свої кошти організувати проведення про прийнятті на роботу медичного огляду і протягом трудової діяльності лікарський контроль за станом здоров'я працюючих згідно з Порядком проведення медичних оглядів працівників певних категорій, який затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 №246 і зареєстровано в Мін'юсті 23.07.2007 за №846/14113.

Обов'язковим медичним оглядам (попередньому та періодичним) підлягають працівники, зайняті на важких роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, та працівники усіх професій віком до 21 року.

Обов'язкові періодичні медичні огляди проводяться в залежності і від характеру виконуваних робіт чи на передбачений термін їх проведення - 1 раз на рік, і раз на 2 роки.

У разі, коли працівники за станом здоров'я не може виконувати роботу, він має бути переведений на легшу роботу відповідно до медичного висновку.

Медичний висновок лікарсько-консультативної комісії (ЛКК) або медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) є обов'язковим для власника. Проте переведення працівника на іншу (легшу) тимчасову чи постійну роботу може мати місце лише за його згодою. При переведенні працівника за його згодою на іншу постійну нижче оплачувану роботу за ним зберігається його попередній середній заробіток протягом двох тижнів з дня переведення. Якщо працівник потребує тимчасового переведення на легшу нижче оплачувану роботу в результаті одержаної травми, за ним зберігається середньомісячний заробіток на а термін, визначений ЛКК, або до встановлення МСЕК стійкої втрати працездатності.

Власник зобов'язаний:

- зберегти за працівником на час проходження медогляду місце роботи і середній заробіток;
- забезпечити присутність працівників на медогляді відповідно до плану-графіку, а також організувати позачерговий медогляд, якщо працівник вважає, що погіршення стану його здоров'я пов'язано з умовами праці;
- не приймати на роботу осіб з протипоказаннями за станом здоров'я.

Він має право притягнути працівника, який не проходить медичний огляд, до дисциплінарної відповідальності або не допускати його до роботи без збереження заробітної плати.

Працівник зобов'язаний проходити в установленому порядку і термінах медичні огляди та виконувати медичні рекомендації. Він несе відповідальність за несвоєчасне з'явлення на медичні огляди та невиконання медичних рекомендацій.

3.8. Державний нагляд та громадський контроль за охороною праці на товаристві

Для забезпечення гарантованого Конституцією України права громадян на належні умови праці, в Україні діє система державного нагляду за охороною праці. До органів державного нагляду за охороною праці відносяться:

- органи Держгірпромнагляду;
- органи Головної державної інструкції по нагляду за ядерною безпекою Міністерства екології та природних ресурсів України;
- органи державного пожежного нагляду Головного управління Державної пожежної охорони Міністерства внутрішніх справ України;
- органи та заклади санітарно-епідеміологічної служби Міністерства охорони здоров'я України.

Вищий нагляд за додержанням норм і правил з охорони праці здійснюється Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами.

Кожний із вищезазначених органів виконує функції в межах своєї компетенції, визначеної положеннями про ці органи. Ці положення затверджуються Указом Президента України. Посадові особи органів державного нагляду за охороною праці (державні інспектори) мають право:

- безперешкодно в будь-який час відвідувати підконтрольні товариства для перевірки дотримання законодавства про охорону праці, одержувати від власника необхідні пояснення, матеріали та інформацію
- надавати керівникам товариств, а також їх посадовим особам, керівникам структурних підрозділів, місцевих Рад народних депутатів, міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади обов'язкові для виконання розпорядження (приписи) про усунення порушень і недоліків в галузі охорони праці;
- зупиняти експлуатацію товариств, окремих виробництв, цехів, дільниць, робочих місць і обладнання до усунення порушень
- вимог щодо охорони праці, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих;
- притягати до адміністративної відповідальності працівників, винних у порушенні законодавчих та інших нормативів актів про охорону праці;
- надсилати власникам, керівникам товариств подання про невідповідність окремих посадових осіб займаній посаді, передавати в необхідних випадках матеріали органам прокуратури для притягнення їх до кримінальної відповідальності.

Органи державного нагляду за охороною праці встановлюють порядок опрацювання і затвердження власниками положень, інструкцій та інших актів про охорону праці, що діють на товариствах, розробляють типові документи з цих питань.

Власник повинен безплатно створити необхідні умови для роботи представників державного нагляду за охороною праці.

Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці здійснюють:

- трудові колективи через обраних ними уповноваження;
- професійні спілки - В особі своїх виборних органів і представників.

Діяльність уповноважених трудових колективів з питань охорони праці регулюється Законом «Про охорону праці» та Типовим положенням про роботу уповноважених трудових колективів з питань охорони праці.

Вони обираються простою більшістю голосів на загальних зборах колективу товариства або цеху, зміни, дільниці тощо відкритим голосуванням. Уповноваженим не може бути обраний працівник, який згідно з посадовими обов'язками відповідає за організацію безпечних та нешкідливих умов праці.

Власник зобов'язаний забезпечити їх навчання, необхідними нормативними актами про охорону праці, звільняти від роботи на передбаченні колективним договором строк для проведення перевірок умов та безпеки праці.

Уповноважені групових колективів мають вимагати від керівників структурного підрозділу припинення роботи на робочих місцях, які створюють загрозу життю або здоров'ю працюючих, подавати обов'язкові для розгляду пропозиції щодо поліпшення стану безпеки на робочих місцях.

Громадський контроль за станом умов та безпеки праці на товариствах профспілки здійснюють через свої виборні органи та представників.

Профспілковий комітет має право внести власнику подання з будь-якого питання охорони праці та домогаться від нього аргументованої відповіді.

На виконання своїх функцій профспілковий комітет організує перевірки стану умов та безпеки праці, бере участь у формуванні розділу «Охорона праці» колективного договору, захищає інтереси членів профспілок при розгляді конфліктних ситуацій тощо.

4 Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори та засоби захисту

4.1. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори

Відповідно до ГОСТ 12.0.003-74.

Небезпечні та шкідливі Виробничі фактори за природою дії поділяються на 4 групи:

- фізичні;
- хімічні;
- біологічні;
- психофізіологічні.

Група фізичних небезпечних та шкідливих виробничих факторів поділяється на такі підгрупи:

- машини та механізми, що рухаються;
- незахищені рухомі елементи виробничого обладнання;
- вироби, заготовки, матеріали, що пересуваються;
- підвищена запиленість та загазованість повітря робочої зони;
- підвищена або понижена температура поверхні обладнання, матеріалу;
- підвищена або понижена температура повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму на робочому місці;
- підвищений рівень вібрації;
- підвищений рівень інфразвукових коливань;
- підвищений рівень ультразвуку;
- підвищений або понижений барометричний тиск в робочій зоні та його різке коливання;
- підвищена або понижена вологість повітря;
- підвищена або понижена рухомість повітря;
- підвищена або понижена іонізація повітря;
- підвищений рівень іонізуючого випромінювання в робочій зоні;
- небезпечний рівень напруги в електричній мережі, замкнення якої може виникнути через тіло людини;
- підвищений рівень статичної електрики;
- підвищений рівень електромагнітних випромінювань;
- підвищена напруженість електричного поля;
- підвищена напруженість магнітного поля;
- відсутність або недостатність природного освітлення;
- недостатня освітленість робочої зони;
- підвищена яскравість світла;
- понижена контрастність;
- пряме та відбите світло;
- підвищена пульсація світлового потоку;
- підвищений рівень ультрафіолетової радіації.

Група хімічних небезпечних та шкідливих виробничих факторів поділяється на такі підгрупи:

а) за характером впливу на організм людини:

- загальнотоксичні;
- подразнюючі;
- сенсibiliзуючі;
- канцерогенні;

- мутагенні;
 - такі, що впливають на репродуктивну функцію;
- б) за шляхом проникнення в організм людини:

- діючі через дихальні шляхи;
- діючі через травну систему;
- діючі через шкіряний покрив.

Група біологічних небезпечних та шкідливих виробничих факторів:

- мікроорганізми (бактерії, віруси тощо);
- макроорганізми (рослини та тварини).

Група психофізіологічних небезпечних та шкідливих виробничих факторів за характером впливу поділяються на такі підгрупи:

- фізичні перевантаження
- нервово-психічні перевантаження.

В свою чергу фізичні перевантаження поділяються на статичні, динамічні, гіподинамію, а нервово-психічні перевантаження на розумове перевантаження, перевантаження аналізаторів, монотонність праці та емоційні перевантаження.

4.2. Характеристика основних шкідливих виробничих факторів

До основних факторів, що шкідливо впливають на здоров'я людини, відносяться шкідливі речовини (пил, газ, хімічні речовини), теплове та іонізуюче випромінювання, електромагнітні поля, ультразвук, шум, вібрація тощо.

4.2.1. Виробничий пил за походженням буває органічного (тваринного або рослинного), неорганічного (металевого або мінерального) походження та змішаний.

Чим меншу дисперсію має пил, тим він має більш небезпечну дію, тому що проникнення його в організм людини (легені, органи травлення), викликає різні захворювання.

Серйозні захворювання виникають, коли пил потрапляє в легені. Найбільш важким видом пневмоконіозу є силікоз, що виникає від впливу пилу діоксиду силіцію (або діоксиду кремнію).

Деякі види пилу, що потрапляють на шкіру чи слизову оболонку очей викликають подразнюючий або запальний процеси (кон'юнктивіти, дерматити). особливо якщо пил має сполуки, що утворюють ла вологість поверхні очей або на вологій шкірі розчини кислот чи лугів. Такими є, наприклад, дерматити від дії вапна, гострі запалення шкіри при контакті із пилом, піском, при дії світла тощо.

4.2.2. Токсичні речовини

Треба пам'ятати, що у звичайних умовах хімічні речовини не являють небезпеки. Разом з тим, всі вони несуть в собі потенційну небезпеку для здоров'я у випадках їх високої концентрації та порушенні правил застосування та зберігання.

Промислові яди або токсини (хлор, аміак, свинець, ртуть, ціаністи сполуки, сірководень тощо).

Всяка речовина, що спроможна здійснювати шкідливий вплив на біосистему, спричиняти серйозні пошкодження або смерть, коли її концентрація досягає в організмі критичної межі, відноситься до токсичної.

Шляхи проникнення хімічних речовин в організмі.

Інгаляція - найбільш поширена форма проникнення, викликає понад 90% всіх промислових отруєнь. Коли людина дихає, деякі токсичні речовини попадають в легені та розчиняються в крові. Кров'ю вони розносяться по всьому тілу. В деяких випадках токсини можуть впливати на один конкретний орган, наприклад, порушувати нормальне функціонування мозку. В деяких випадках токсин може впливати на весь організм.

Всмоктування крізь шкіру - другий найбільш шлях проникнення токсину у випадках, коли він не ізольований. Деякі рідкі та тверді речовини спроможні всмоктуватись при безпосередньому контакті із пошкодженою або непошкодженою шкірою, а деякі пари та гази спроможні проникати крізь непошкоджену шкіру так само легко, як при інгаляції через легені.

Проникнення через шлунок. Найбільш частий спосіб проникнення, коли не дотримуються правил особистої гігієни під час їжі, при палінні. Рідше — коли через порушення зберігання та відсутності маркування їх з'їдають або випивають.

Ін'єкції. Найбільш рідкісна форма отруєння. Може трапитись про наявності гострих предметів, на поверхні яких присутні токсини, які внаслідок поранення спроможні проникнути у кров.

Задущливі речовини. Це речовини, що заважають процесу постачання організму киснем. Із такими речовинами пов'язують термін «ядуха», який означає нестачу кисню в тканинах організму. Людина може не здогадуватись, що її організму недостає кисню, поки не відчує гострого приступу ядухи. Ядуха може настати коли відчувається нестача концентрації атмосферного кисню (проста ядуха), або хімічного порушення кисневої тракту, або органів дихання (хімічна ядуха). Викликати хімічну ядуху спроможні сірководень, вуглекислий газ.

4.2.3. Теплове випромінювання (інфрачервоне випромінювання).

Частіше всього воно відзначається у мартенівському, доменному, ливарному, ковальському та інших гарячих виробництвах. Тривалий вплив інфрачервоних променів може призвести до опіків та перегріву тіла (теплого удару).

4.2.4. Робота із джерелами електромагнітних полів, ультрависоких та надвисоких частот

Електромагнітні хвилі радіочастот широко використовуються у різних галузях суспільного виробництва. Діапазон ВЧ (високих частот) застосовується для індукційної термообробки метала (загартування, плавка, паяння, зварювання, тощо), а також у радіозв'язку та радіомовленні.

Короткохвильовий діапазон високих та ультрависоких частот застосовується у радіозв'язку, радіомовленні, телебаченні, медицині, а також для високочастотного нагріву діелектриків (зварювання пластиків, нагрів пластмас, склеювання виробів з деревини тощо).

Діапазон надвисоких частот використовується у радіолокації, радіонавігації, багатоканальному радіозв'язку, радіоастрономії, фізіотерапії тощо.

Систематичний вплив електромагнітних хвиль радіочастот з рівнями, що перевищують допустимі, може призвести до порушення стану здоров'я працюючих. При цьому можуть виникати зміни з боку нервової, серцево-судинної, ендокринної та інших систем організму.

При впливі надвисоких частот значної інтенсивності може виникнути ураження кришталика ока.

4.2.5. Шум, вібрація

Багато виробничих процесів (клепання, штампування, ковка, зачистка, робота виробничого обладнання) супроводжує значним рівнем шуму або вібрації, які спричиняють негативну дію не тільки на органи слуху, але і на нервову систему людини. Людина спроможна відчувати звуки із частотою коливань в межах від 16 до 20 000 Гц. Допустимий рівень шуму в механічних цехах не повинен перевищувати 80 дБА. Коливання більш низької частоти (менше 16 Гц - інфразвук) та більш високої частоти (вище 20000 Гц - ультразвук) сприймаються людиною не як звук, а як вібрація (струси). Безпосередня дія вібрації має місце при роботі як із ручним інструментом так і механічним обладнанням ударної дія.

4.3. Засоби колективного захисту і шкідливих виробничих факторів.

Для забезпечення безпеки працюючих від небезпечних виробничих факторів застосовуються засоби колективного захисту, що повністю або частково закривають доступ в зону, в якій діють небезпечні фактори, з а виключають їх дію в разі проникнення людини у простір, де вони виникають.

Засоби колективного захисту згідно з ГОСТ 12.4.01 1-80 поділяються на такі класи:

- нормалізацією повітряного середовища приміщень та робочих місць;
- нормалізації освітлення виробничих приміщень та робочих місць;
- захисту від шкідливих і небезпечних факторів.

4.3.1. Засоби нормалізації повітряного середовища, приміщень і робочих місць

До них відносяться різні види місцевої, загально обмінної припливно-витяжної вентиляції, кондиціонери, шафи та інші пристрої для локалізації шкідливих факторів. різні системи підігріву, дезодорації повітря, засоби автоматизації контролю та сигналізації стану повітряного середовища.

4.3.2. Засоби нормалізації освітлення виробничих приміщень і робочих місць..

До них відносяться газорозрядні лампи (люмінесцентні, ртутні дугові, металогалогенні, натрієві, ксенонові) та лампи накаливання, різні види світильників, скляні прорізи стін, стель. покрівель, світлозахисні пристрої і світлофільтри.

4.3.3. Засоби захисту від небезпечних факторів

Захист від шкідливих виробничих факторів забезпечується в першу чергу відповідною конструкцією засобів виробництва та застосуванням засобів колективного захисту. Коли ці заходи не дозволяють знизити їх рівень до допустимих параметрів, застосовуються засоби індивідуального захисту.

Захист від шкідливих хімічних речовин, пилу, газу забезпечується засобами нормалізації повітряного середовища.

Для захисту від дії високих температур застосовуються щити, ширми, огорожі, душируючі пристрої, теплоізолюючі матеріали, робототехніка, світлофільтри.

Всі ці засоби дозволяють забезпечити а температуру поверхні обладнання, огорож на робочих місцях, що не перевищує 45°C, а температуру повітря на робочому місці. що не перевищує 32°C у приміщеннях із незначними надлишками явного тепла та 33°C у приміщеннях зі значними надлишками явного тепла (при вологості повітря не більше 55%).

4.3.4. Засоби захисту від небезпечних факторів

До них відносяться захисні та запобіжні пристрої. сигналізація безпеки, розриви та габарити безпеки, дистанційне управління.

Захисні пристрої застосовуються для ізоляції частин машин та механізмів, що рухаються; місць, де відлітають частки матеріалу, що обробляється; небезпечних щодо ураження електричним струмом частин обладнання, зон та ділянок, де існує постійна небезпека шкідливого впливу на людину температур, випромінювань тощо. Огороджуються канали, ями, колодязі, люки, різні прорізи, робочі місця. розташовані на висоті.

Огорожі бувають тимчасові (переносні) для позначення небезпеки у зв'язку з проведенням будь-яких робіт (ремонт шляхів, проведення робіт в колодязях. очищення покрівель, будівель тощо).

Бувають постійні нерухомі огорожі, що знімаються тільки під час ремонту (для огорожі валів. гвинтів, шківів, шестерень) та ті, що періодично відкриваються в процесі роботи для встановлення чи зняття деталей

Огорожі можуть бути і електронними, що спрацьовують при наближенні або перетинанні контрольної зони (фотоелектронні, електромагнітні тощо).

Для попередження випадкового проникнення людини в небезпечну зону захисні пристрої блокуються із пусковим механізмом обладнання.

В електричних пристроях при відкриванні чи знятті огорожі з струмоведучих частин з них автоматично знімається напруга.

Запобіжні пристрої застосовуються для обмеження виходу задане небезпечних параметрів обладнання за межі допустимих. Цими параметрами можуть бути статичні та динамічні навантаження, довжина пересування механізму, рівень рідини, швидкість пересування, тиск пари, газу, води, температура, сила електричного струму тощо. Запобіжні пристрої спрацьовують автоматично, вимикаючи джерело параметру, що контролюється або створюють умови для ослаблення його впливу.

До них відносяться:

а) запобіжники, що плавляться та автомати відключення. Вони служать для захисту

електропристроїв в разі виникнення струмів перевантаження і короткого замикання, які можуть призвести до порушення ізоляції і пожежі. При підвищенні сили струму понад допустимий у запобіжнику плавиться спеціальна вставка. автомат розриває ланцюг і відключає електричний струм;

б) запобіжні клапани та мембрани

Вони використовуються для автоматичного випуску надлишку рідини, газу та пари із систем підвищеного тиску до систем низького тиску або в атмосферу. Запобіжні клапани автоматично відновлюються, а запобіжні мембрани руйнуються і потребують заміни;

в) обмежувачі - мікрометричні, багатопозиційні та інші опори, що обмежують робочі параметри для забезпечення безпечні межі руху механізму або його окремих елементів, а також для попередження аварій і потомок;

г) блокуючі пристрої

Вони використовуються для відключення або попередження можливості включення джерела небезпеки в разі відсутності захисного пристрою. За принципом дії вони поділяються на механічні, електронні, пневматичні та комбіновані і застосовуються разом з захисними пристроями.

Широке застосування знайшла бірочна система. Бірка (пластина із шнурком з номером агрегату чи механізму) зберігається в місці знаходження обслуговуючого персоналу і надає йому право на включення в роботу машини або механізму, а ремонтному та черговому персоналу право на виконання робіт. Про отримання і здачу бірки кожен раз робиться запис в спеціальному журналі.

Більш надійна система - «ключ - бірка».

Сигналізація безпеки

В колективних засобах захисту від шкідливих та небезпечних факторів важливе місце займає сигналізація безпеки. Це засіб попередження, а не ліквідації небезпеки. До неї відносяться світлові, звукової і кольорові сигнали та різні показники (температури, тиску, рівня рідини тощо).

Основними елементами таких приладів є різні датчики (механічні, фотоелектричні, теплові), що реагують на пересування предметів, зміну об'ємів, наявність відповідних концентрацій шкідливих речовин та випромінювань.

Сигнальні кольори і знаки безпеки

Вони регламентуються ГОСТ 12.4.026-76*. Встановлено чотири сигнальних кольори: червоний, жовтий, зелений, синій.

Червоний сигнальний колір застосовується як забороняючий, вказує на безпосередню небезпеку та засоби пожежогасіння. Він застосовується для нанесення забороняючих написів і символів на знаках пожежної безпеки; для фарбування внутрішніх частин кожухів і корпусів, що відкриваються, тощо.

Жовтий сигнальний колір застосовується для попередження можливої небезпеки. Він застосовується для нанесення на будівельні конструкції, елементи виробничого обладнання, запобіжні пристрої.

Зелений сигнальний колір застосовується для нанесення знаків, що вказують на безпеку і попереджувальні, що треба робити.

Синій сигнальний колір застосовується для інформації та вказування.

На підставі цих сигнальних кольорів встановлено чотири групи знаків безпеки; забороняючі, попереджувальні, приписуючі та ті, що вказують

Знаки, що забороняють призначення для заборони відповідної дії. Виконуються у вигляді кола червоного кольору із білим полем у середині, білого по контуру знаку каймою із символічним зображенням чорного кольору на внутрішньому білому полі, перекресленому нахиленою смугою червоного кольору. Замість нахиленої смуги червоного кольору на деяких знаках робиться пояснювальний напис, що виконується шрифтом чорного кольору.

Знаки, що попереджують призначаються для попередження працюючих про можливу небезпеку. Вони виконуються у вигляді трикутника з рівними сторонами із округленими кутами жовтого кольору, направленою вершиною догори. із каймою чорного кольору та символічним зображенням чорного

Знаки, що приписують призначені для дозволу відповідних дій працюючих тільки при виконанні конкретних вимог безпеки праці, пожежної безпеки та вказування шляхів евакуації. Виконуються вони у вигляді квадрату зеленого кольору із білою каймою по контуру і білим полем квадратної форми усередині

У середині білого квадрату наноситься чорним кольором символічне зображення або пояснюючий напис. На знаках пожежної безпеки пояснюючі написи виконуються червоним кольором.

Знаки, що вказують призначені для зазначення місця знаходження різних об'єктів, пунктів медичної допомоги, вогнегасників тощо. Виконується знак у вигляді синього прямокутника, окантованого білою каймою по контуру з білим квадратом у середині. У білому квадраті наноситься символічне зображення або пояснюючий напис чорного кольору, за виключенням символів і пояснюючих написів пожежної безпеки, що виконуються червоним кольором.

З метою швидкого визначення призначення трубопроводів і забезпечення безпеки праці встановлено розпізнавальне забарвлення, попереджувальні знаки та маркувальні кільця. (ГОСТ 14203- 69).

Визначено 10 укрупнених груп речовин, що транспортуються по трубопроводах.

- 1 — вода (колір розпізнавального забарвлення - зелений).
- 2 — пар (червоний);
- 3 — повітря (синій);
- 4,5 — гази горючі та негорючі, включаючи скраплений газ (жовтий);
- 6 — кислоти (оранжевий);
- 7 — луги (фіолетовий);
- 8,9 — горючі і негорючі рідини(коричневий);
- 0 — інші речовини.

Розпізнавальне забарвлення трубопроводів виконується суспільним по всій поверхні комунікацій або окремими ділянками.

Для визначення найбільш небезпечних за якістю речовин, що транспортуються, на трубопроводи наносяться попереджувальні кільця. Для кілець визначено три кольори розпізнавального фарбування:

- червоний —для легкозаймистих, вогненебезпечних та вибухонебезпечних речовин;
- жовтий - речовин небезпечних або шкідливих (ядовитих, токсичних, радіоактивних, високого тиску, тощо);
- зелений - безпечних та нетральний.

Якщо речовина має одночасно декілька небезпечних якостей, то на трубопроводі наносяться кільця декількох кольорів.

Розриви та габарити безпеки

Під ними розуміють ту мінімальну відстань між об'єктами, якої необхідно дотримуватись для можливості безпечної роботи в цій зоні. Вони нормуються відповідними стандартами та нормами.

Розриви дотримуються з метою пожежної безпеки (розриви між будівлями, спорудами, матеріалами, що зберігаються); для безпеки дорожнього та залізничного руху; для безпечного та зручного обслуговування технологічного обладнання.

Розриви та габарити безпеки відіграють важливу роль в попередженні виробничого травматизму.

Так, наприклад, розриви, що нормуються при встановленні верстатів повинні бути: відстань від стіни до тильної сторони верстату - не менше ніж 0,6 м; а між тильними сторонами верстатів - 0,7 м.

Нормується ширина магістральних проїздів в цехах. Так для проїзду електрокари в залежності від їх вантажопідйомності ширина проїзду повинна бути від 3,0 до 4,0 м, електронавантажувача (з постійними вилами) - 3,5 м - 5,0 м, вантажного автомобіля - 4,5 м - 5,5 м.

Для безпеки виконання робіт важливо дотримуватись норм складання заготовок та деталей на робочих місцях. Так, висота штабеля заготовок повинна вибиратись в залежності від їх стійкості та

зручності зняття їх, але не вище 1.0 м. Ширина проходу між штабелями повинна бути не менше ніж 0,8 м тощо.

4.3.5. Засоби захисту від дії електричного струму

Ступінь небезпечного впливу на людину електричного струму залежить від виду і величини напруги та струму, часто ти електричного струму, шляху його проходження через тіло людини, тривалості впливу на організм і умов навколишнього середовища.

Найбільша кількість електротравм виникаю при експлуатації електроустановок та мереж напругою до 1000 В. Основними причинами ураження електричним струмом є безпосередній контакт із відкритими струмоведучими частинами обладнання; зіткнення із ізольованими струмоведучими частинами обладнання, які втратили свої ізоляційні властивості, та вплив електроструму через електричну дугу на пристроях відключення.

Дія електроструму на організм людини проявляється у складних та різноманітних формах. Усі ураження, що викликані дією електричного струму, поділяються на внутрішні та зовнішні.

Відповідно до цього в практичних умовах розрізняють електричні удари, які викликають ураження всього організму, електротравму, що представляю собою зовнішнє місцеве ураження, що може бути тепловим (опік), механічним (розрив тканин), хімічним (електроліз).

Встановлено, що найбільша величина змінного струму промислової частоти, при якій людина може самостійно відірватись від електроду, дорівнює в середньому 15-20 мА (для постійного струму - 60-79 мА).

Безпечними вважаються змінний струм (частота 50 Гц) силою до 0,01-0,02 А та постійний струм - до 0,05-0,06 А. Струм 0,1 А і вище - є смертельним для людини. Опір тіла людини складається із опору шкіри та внутрішніх органів. Середній опір внутрішніх органів можна прийняти рівним 1000 Ом. Шкіра є ізоляційною оболонкою, що захищає до деякої міри людину від ураження струмом. Її опір залежить від різних факторів (вологості, пошкоджень) і може коливатись: для сухої шкіри від 40000 до 100 000 Ом, для вологої — може знизитись до 1000 Ом.

5. Основні вимоги виробничої санітарії та особистої гігієни

Виробнича санітарія розглядає питання впливу основних виробничих факторів на стан здоров'я працюючих. Це такі фактори, як мікроклімат, випромінювання, освітлення, шум, вібрація, забруднення виробничого повітря тощо.

Основну роль в оздоровленні умов праці відіграють правильна організація виробництва та, будівництво промислових підприємств з врахуванням всіх санітарно-гігієнічних вимог. Ці норми встановлюють санітарні зони, вимоги до розташування виробничих будівель та наявності в них всіх необхідних санітарно-побутових приміщень, забезпечення як питною водою, так і водою для технічних цілей, улаштування робочих приміщень із урахуванням необхідної виробничої площі, освітлення, опалення та вентиляції

Оптимальні параметри мікроклімату повинні бути:

- температура у виробничих приміщеннях залежно від категорії робіт від 16 °С до 24 °С у холодний період та від 18 °С до 25 °С у теплий період;
- відносна вологість повітря, залежно від температури, у межах 40-75%;
- швидкість руху повітря у межах 0,1-0,5 м/с;
- інтенсивність теплового опромінювання працюючих в межах 35-100 Вт/м², залежно від величини поверхні тіла, яке опромінюється.

При цьому обсяг виробничого приміщення на одного працюючого повинен бути не менше як 15 м³, а площа — не менше ніж 4,5 м². Для ряду робіт, що виконуються працівниками різних професій, ця площа повинна бути не менше 6 м².

Відповідно до вимог чинного законодавства працівники повинні забезпечуватись гардеробними, умивальниками, душовими, приміщеннями для особистої гігієни жінок, туалетами.

У разі можливості забруднення спецодягу шкідливими речовинами шафи для спецодягу повинні

бути обладнані витяжною вентиляцією.

При виконанні робіт на відкритому повітрі або в умовах, що призводять до зволоження спецодягу, повинні бути обладнані приміщення для сушіння спецодягу.

У зв'язку з тим, що стан виробничого повітря в значній мірі залежить від ефективності його обміну, значна увага приділяється вентиляції приміщення.

За принципом дії вона поділяється на природну (аерація) та штучну (механічну).

Під природною вентиляцією мається на увазі такий обмін повітря в приміщенні, що виникає за рахунок різниці температури повітря ззовні та у приміщенні або під впливом вітру. При механічній вентиляції приміщення обмін повітря здійснюється із застосуванням спеціальних механізмів (вентиляторів, ежекторів). За ознакою дії вентиляція розподіляється на місцеву та загальну.

Для виключення протягів за наявності витяжної вентиляції повинна бути також і припливна. Повітря, що надається припливною вентиляцією, не повинно містити в собі шкідливих речовин, для чого на припливних вентиляційних системах встановлюються фільтри.

Освітлення

Воно є одним із важливих факторів умов та безпеки праці. Його недостатність або нерациональність у використанні може призвести до виникнення професійного захворювання або нещасного випадку.

Освітлення поділяється на природне, штучне та комбіноване.

Природне освітлення забезпечується проникненням сонячних променів через дахові ліхтарі, вікна.

Штучне освітлення забезпечується джерелами світла, які побудовані на принципах теплового випромінювання або люмінесцентні. Штучні світильники можуть забезпечувати загальне чи місцеве освітлення або використовуватись разом.

Відрізняють два види штучного освітлення:

- робоче
- аварійне.

Робоче освітлення повинно забезпечувати вимоги чинних норм до освітлення робочої поверхні та у допоміжних приміщеннях. Вибір мінімальних величин освітлення для кожного виробничого процесу здійснюється на підставі основних даних: точності зорової роботи; коефіцієнту відображається від робочої поверхні; величини контрасту деталі та фону.

Аварійне освітлення повинно забезпечити необхідний рівень освітлення для продовження роботи або евакуації людей із приміщення.

Санітарними нормами встановлено, що розміщення виробничих приміщень на ділянках, які мають недостатнє по біологічному впливу природне освітлення (коефіцієнт природного освітлення менше 0,1%), з постійними робочими місцями допускається передбачати тільки за наявності спеціального обґрунтування лише в тих випадках, коли це необхідно за технологічних умов.

6. Обставини та причини окремих характерних нещасних випадків та аварій, які сталися на товаристві та інших аналогічних виробництвах через порушення вимог безпеки

Згідно з існуючою в державі статистичною звітністю про травматизм на виробництві та його матеріальні наслідки, основні причини нещасних випадків розподіляються у такій послідовності:

1. Порушення технологічного процесу.
2. Порушення трудової і виробничої дисципліни.
3. Недоліки в організації робочих місць.
4. Незадовільна організація робіт.
5. Конструктивні недоліків.
6. Порушення вимог безпеки при експлуатації транспортних засобів.
7. Незастосування засобів індивідуального захисту.
8. Експлуатація несправних машин, механізмів, устаткування.

За основними видами подій нещасні випадки розподіляються в такій послідовності:

1. Дорожньо-транспортні пригоди.

2. Ураження предметами, деталями, що рухаються, розподіляються, обертаються.
3. Падіння, обрушення, обвал предметів, ґрунту, породи.
4. Падіння з висоти.
5. Ураження електричним струмом.
6. Вплив шкідливих виробничих факторів.
7. Пожежі.

7. Порядок розслідування та оформлення документації щодо нещасних випадків та професійних захворювань

7.1. Нещасні випадки

Порядок розслідування та оформлення нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань визначається «Положенням про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях».

Згідно з цим положенням розслідуванню підлягають травми, гострі професійні захворювання та отруєння (випадки, що сталися після одноразового впливу шкідливих речовин) та інші отруєння, теплові удари, опіки, обмороження, утуплення, ураження електричним струмом, блискавкою та іонізуючими випромінюваннями, ушкодження, отримані внаслідок аварій, пожеж, стихійного лиха (землетруси, зсуви, повені, урагани та інші надзвичайні події), контактні з тваринами, комахами та іншими представниками фауни і флори (далі нещасні випадки), що привели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності перевести потерпілого на іншу (легшу роботу) терміном не менш як на один робочий день, а також випадки смерті на товаристві.

На ці нещасні випадки складається акт за формою 11-1 в тому випадку, коли вони сталися на території товариства. при проїзді на роботу чи з роботи на транспорті, що надало товариство для доставки працівників, або на власному транспорті. якщо він використовується за дорученням власника; перебуванні на транспортному засобі або на його стоянці, на території вахтової о селища, у тому числі під час змінного відпочинку, якщо причина нещасного випадку пов'язана з виконанням потерпілим трудових (посадових) обов'язків або з дією на цього виробничого фактора чи середовища; провадження дій в інтересах товариства. на якому працює потерпілий (наприклад: надання необхідної допомоги іншому працівникові, дій щодо попередження можливих аварій або рятування людей та майна товариства); ліквідації аварій, пожеж та наслідків стихійного лиха на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються товариством, наданням шефської допомоги, прямування працівника до об'єкта обслуговування за затвердженими маршрутами або до будь-якого об'єкта за дорученням власника.

Про нещасний випадок свідок або сам потерпілий повинні терміново повідомити безпосередньо керівника робіт чи іншу посадову особу. Потерпілому надається перша допомога до прибуття лікаря.

Посадова особа, якій підпорядкований потерпілий, повинна терміново організувати медичну допомогу потерпілому, у разі необхідності доставить його до лікувально-профілактичного закладу. Повідомити про те, що сталося, власника, також відповідну профспілкову організацію. Якщо потерпілий є працівником іншого підприємства— повідомити власника цього підприємства, у разі нещасного випадку, що стався внаслідок пожежі, - місцеві органи державної пожежної охорони, а при гострому професійному отруєнні - СЕС.

Якщо це не загрожує життю і здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків, зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку на робочому місці та устаткування у такому стані, в якому вони були на момент події.

Кожен нещасний випадок (крім групового та смертельного) розслідується комісією. до складу якої входять: керівник служби охорони праці товариства (голова комісії), керівник структурного підрозділу, представник профспілкової організації, членом якої є потерпілим, або уповноважений трудового колективу з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки, а у разі гострих професійних захворювань (отруєнь) також спеціаліст СЕС.

Комісія протягом 3 діб повинна скласти акт за формою Н-1 у п'яти примірниках і передати його на затвердження власникові. Власник повинен протягом доби затвердити його. Один екземпляр акта надається потерпілому або особі, яка представляє його інтереси.

Групові та смертельні випадки розслідуються спеціальною комісією яка призначається органом державного нагляду, а в разі якщо загинуло більше 5 чоловік, комісія може призначатись Кабінетом Міністрів України.

Якщо потерпілий, або свідки не повідомили безпосереднього керівника про нещасний випадок, або якщо втрата працездатності під нього наступила не зразу, незалежно від терміну, коли він стався, розслідування такого випадку здійснюється на підставі заяви потерпілого чи особи, яка представляє його інтереси.

У разі відмови власника скласти акт за формою Н-1 чи незгоди потерпілого або особи, яка представляє його інтереси, питання вирішується відповідним органом державного нагляду за охороною праці або в порядку, передбаченому законодавством про розгляд трудових спорів. Посадова особа органу державного нагляду за охороною праці має право у разі необхідності самостійно проводити розслідування нещасного випадку і видавати обов'язкові для виконання власником приписи щодо необхідності і складання акта та взяття нещасного випадку на облік.

7.2. Професійні захворювання

Усі вперше виявлені хронічні професійні захворювання підлягають розслідуванню.

Їх розслідування проводиться після отримання власником повідомлення від клініки науково-дослідного інституту про встановлення його відділенням профзахворювань остаточного діагнозу щодо професійного захворювання у потерпілого. Направлення працівника до спеціалізованого лікувально-профілактичного закладу здійснюється спеціалістом профпаталогом. Зв'язок профзахворювання з умовами праці визначається на підставі клінічних даних і санітарно-гігієнічної характеристики умов праці, яка складається санепідемстанцією за участю спеціалістів товариства. Вона видається за запитом керівника лікувально-профілактичного закладу, що обслуговує товариство або спеціаліста з профпатології міста (області), завідуючого відділенням профпатології міської (обласної) лікарні.

Розслідування проводиться протягом 10 діб комісією у складі представників СЕС(голова комісії), лікувально-профілактичної установи, товариства, профспілкової організації, членом якої є хворий, або уповноваженого трудового колективу з питань охорони праці, якщо хворий не є членом профспілки.

Акт розслідування причин профзахворювання складається у п'яти примірниках протягом трьох діб після закінчення розслідування, і один примірник надається потерпілому.

8. Пожежна безпека

Пожежі наносять значну шкоду як майну громадян так і їх здоров'ю. В середньому в Україні щодоби виникає 113 пожеж, якими знищуються матеріальні цінності майже на 500 тис. грн. Кожного дня на пожежах гине 4-6 чоловік, вогнем знищується 30-36 будівель і 2-4 одиниці техніки.

Домінуючою причиною виникання пожеж є необережне поводження з вогнем, майже 57 відсотків людей, які загинули на пожежі, гине саме з цієї причини.

Основними причинами пожеж на виробництві є:

- необережне поводження з відкритим полум'ям при виконанні технологічних операцій зварювання, ковка тощо;
- порушення вимог безпеки при фарбуванні (відсутність заземлення, негерметичність електричного обладнання тощо);
- порушення правил монтажу та експлуатації електроустаткування;
- порушення вимог зберігання відходів та хімічних речовин, що можуть самозайматись.

Відповідно до вимог Правил пожежної безпеки в Україні, на товаристві з урахуванням його пожежної небезпеки встановлюється відповідний протипожежний режим.

Згідно з існуючим правилам працюючі повинні: палити лише у виділених для цього місцях. виконувати пожежонебезпечні роботи згідно а установленими порядком; зберігати легкозаймисті та займисті речовини у спеціальній тарі; додержуватись встановленого порядку прибирання та зберігання горючого пилу, відходів, шмаття; проходити навчання та інструктаж з питань пожежної безпеки.

Треба пам'ятати, що не допускається у підвальних та цокольних поверхах розміщення вибухо-пожежонебезпечних виробництв, зберігання та застосування легкозаймистих та горючих речовин, вибухових речовин, балонів з газом, целулоїду, горючої кіноплівки, карбіду кальцію та інших речовин і матеріалів, що мають підвищену вибухо-пожежну небезпеку.

Не дозволяється використовувати горища, технічні поверхи й приміщення (у т.ч. венткамери, електрощитові) під виробничі дільниці, для зберігання продукції.

Забороняється прибирати приміщення і праці одяг із застосуванням бензину, гасу та інших легкозаймистих та горючих речовин, розкидати й залишати неприбраними промаслені обтиральні матеріали. їх необхідно прибрані в металеві ящики.

Евакуаційні шляхи і виходи повинні утримуватись вільними, нічим не захащуватись, двері на шляхах евакуації повинні відчинятися в напрямку виходу із приміщення. Сходові клітки, сходи, коридори, проходи та інші шляхи евакуації мають бути забезпечені евакуаційним освітленням. Треба пам'ятати, що багато випадків пожеж пов'язано із застосуванням електроприладів.

Правилами пожежної безпеки не дозволяється:

- експлуатація кабелів і проводів з пошкодженою або такою, що в процесі експлуатації втратила захисні властивості, ізоляцією;
- застосування саморобних електричних подовжувач;
- підвішувати світильники безпосередньо на струмопровідні проводи, обгортати електролампа і світильники папером, тканиною або іншими горючими матеріалами;
- складування Горючих матеріалів на відстані менше ніж 1 м від електроустаткування;
- використання побутових електронагрівальних приладів (прасок, чайників, кип'ятильників тощо) без негорючих підставок та в місцях, де їх застосування не передбачено технологічним процесом.

Гасіння пожежі здійснюється:

- а) сильним охолодженням матеріалів, що горять, за допомогою речовин, які мають велику теплоємність;
- б) ізолюванням матеріалів, що горять, від атмосферного повітря (від кисню повітря);
- в) ізоляцією матеріалів, що горять, від променистого тепла та безпосереднього впливу вогню за допомогою водяних завіс, вуглекислого снігу тощо.

Для гасіння пожежі можна застосовувати воду, водяну пару, піну, вуглекислий та інертні гази, спецпорошок, пісок та покривала. З метою забезпечення більшої ефективності при гасінні пожежі застосовуються різні засоби пожежогасіння. До них відносяться прості засоби:

- відра та гідропульти для води, ящики з піском та лопати. різні покривала (азбестові, брезентові тощо);
- хімічні засоби - вогнегасники. технічні засоби - спеціальні пожежні машини. Пожежні щити (стенди) встановлюються на території об'єкта з розрахунку один щит (стенд) на площу до 5000м².

Такі щити повинні бути укомплектовані:

- ящиком з піском - 1 шт;
- покривалом з негорючого теплоізоляційного матеріалу або повсті розміром 2м x 2м – 1 шт;
- лопатами - 2 шт;
- ломами - 2 шт;
- сокирами - 2 шт;
- вогнегасниками -3 шт.

Вибір типу вогнегасника залежить від вогнегасної здатності, граничної площі, класу пожежі горючих речовини та матеріалів.

Порядок дій у разі пожежі

У разі виявлення пожежі (ознак горіння) необхідно:

- негайно повідомити про це телефоном №101 пожежну охорону. При цьому необхідно назвали місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;
- повідомити про неї керівника чи відповідну компетентну посадову особу та (або) чергового по об'єкту

Ця особа повинна:

- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газорятувальну тощо);
- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили й засоби;
- видаляти за межі небезпечної зони всіх працюючих, не пов'язаних з ліквідацією пожежі; припинити роботи в будівлі (якщо це допускається технологічним процесом виробництва), крім
- робіт пов'язаних із заходами по ліквідації пожежі;
- здійснити в разі необхідності відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту), зупинення транспортуючих пристроїв, агрегатів, апаратів, перекриття сировинних газових, парових та водяних комунікацій, зупинення систем вентиляції в аварійному та суміжних з цим приміщеннях (за винятком пристроїв протидимового захисту) та виконати інші заходи, що сприяють запобіганню розвитку пожежі та задимленості будівлі;
- перевірити включення оповіщення людей про пожежу, установок пожежогасіння, протидимового захисту;
- організовувати зустріч підрозділів пожежної охорони, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі та до установки для підключення до водних джерел;
- одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей; забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

9. Перша допомога потерпілим

9.1. При отруєннях

В тяжких випадках можливі судороги і втрата свідомості. В такому стані потерпілому необхідно створити вільний доступ свіжого повітря, розстебнути одяг, що ускладнює дихання, а при втраті свідомості викликати лікаря. Необхідно знати, що запаморочення проходить внаслідок раптового відтоку крові від голови. Тому до приходу лікаря потерпілого кладуть так, щоб голова знаходилась нижче тулуба - таким чином створюється приток крові до голови. Під час запаморочення дають нюхати нашатирний спирт, але ні в якому разі не прикладають до голови холодних компресів.

Не можна в такому стані давати потерпілому пити воду, так як в такому стані порушується здатність ковтати і вода може потрапити в дихальне горло.

При зупинці дихання слід негайно приступити до виконання штучного дихання.

Отруєння етиленгліколем потребує термінового промивання шлунка до прибуття лікаря. Якщо такої можливості немає, необхідно викликати у потерпілого блювоту, тому що етиленгліколь та його водні домішки швидко всмоктуються слизистою оболонкою шлунку.

9.2. Опіки

Опік - це ушкодження тканин, викликане дією на тіло полум'ям, пари, киплячих рідин, розжарених або розтоплених металів, концентрованих кислот, лугів, радіоактивного опромінення та ін. Опіки поділяють на термічні, хімічні, променеві.

Розрізняють опіки чотирьох ступенів. Опік I ступеня супроводжується почервонінням і

набряклістю шкіри, пекучим болем у ділянці ушкодження. Опік II ступеня характеризується появою на почервонілій шкірі пухирів різної величини, наповнених прозорою або трохи каламутною рідиною. інтенсивним болем. При опіках III ступеня настає глибоке ушкодження шкіри. Хворий відчуває різкий біль. На шкірі утворюється твердий струп, що покриває ділянки змертвілої тканини.

Найтяжчими є опіки IV ступеня, при яких ушкоджується шкіра, м'язи, сухожилля. Іноді вони обуглюються.

Опіки, що займають понад 10% поверхні тіла, звичайно супроводжується тяжким порушенням загального стану потерпілого шоком. Хворий неспокійний, скаржиться на сильний біль, просить пити. Пульс прискорений (до 100 — 120 ударів на хвилину), дихання поверхневе, швидке. Внаслідок всмоктування продуктів розпаду ушкоджених тканин невдовзі настає отруєння організму, що виявляється апатією, нудотою, блюванням, прискоренням пульсу.

Потерпілого насамперед треба швидко винести із небезпечної зони, погасити на ньому одяг вогнегасником, водою чи цупкою тканиною - чохлом, брезенти, ковдрою, пальтом тощо. Полум'я з одягу можна збити, притискаючи потерпілого до землі, дорожньою покриття. Одяг, що тліє, треба обережно зняти, попередньо розрізавши або розірвавши. Частини одягу, що принципі до поверхні опіку, відривати не слід, бо це може завдати потерпілому сильного болю і погіршити його стан. При обмежених опіках I ступеня обпечену ділянку обтирають спиртом або одеколоном, а потім накладають на неї стерильну пов'язку

Пухирі, що з'явилися на шкірі, розривати не треба, досить обробити їх спиртом і на уражене місце накласти стерильну пов'язку. Коли площа ушкодження велика, потрібно загорнути потерпілого в чисте простирадло, закутати ковдрою або іншими теплими речами. На обличчя пов'язку можна не накладати, досить прикрити його від пилу стерильною серветкою.

Не можна торкатися руками або брудними предметами, тому що рана після забруднення буде гноїтися і повільно заживати.

При опіках першого ступеня обпечену шкіру слід обмити чистою холодною водою і змочити уражене місце спиртом, горілкою, одеколоном або слабим розчином перманганату калію (марганцівкою), а потім накласти суху стерильну пов'язку. При опіках очей, викликаних впливом електричної дуги, слід прикладати холодні примочки (2%-вий розчин борної кислоти) на очі і негайно звернутись до лікаря.

Якщо опік викликаний хімічними речовинами, обпечені ділянки тіла необхідно облити холодною водою. На опік, викликаний кислотами, накладаються пов'язку, змочену розчином питної соди (1 чайна ложка на 1 склянку води). При опіках лугами накладають пов'язку, змочену розчином столового оцту або борної кислоти (1 чайна ложка на 1 склянку води).

Опіки другого ступеню потребують накладання сухої стерильної пов'язки. Можна прикрити пошкоджене місце бинтом і тут же відправити потерпілого в лікарню.

При опіках третього і четвертого ступенів потерпілого слід терміново доставити в лікувальний заклад.

9.3. При тепловому ударі

Тепловий удар – тяжкий, іноді небезпечний для життя стан виникаючий в результаті перегріву тіла. Характерні його ознаки: головний біль, запаморочення, нудота, раптова слабкість, блювота, шум в вухах, безладна мова, слабкий пульс, різке прискорення дихання, серцебиття, сонливості, гаряча шкіра, а інколи раптова втрата свідомості та судороги. При раптовому тепловому ударі потерпілого необхідно винести на свіже повітря, покласти його в тінь, розстебнути одяг, який затрудняє дихання, напоїти підсоленою холодною водою, охолодити тіло, змочуючи водою голову та груди, створити навкруг рух повітря.

Для збудження дихання потерпілого поплескують по обличчю мокрим рушником і дають вдихнути нашатирний спирт.

9.4. При розтягненні зв'язок, то супроводжується різким болем в суглобі і появою пухлини, необхідно туго зафіксувати суглоб і створити потерпілому спокій.

9.5. При ударах

Удари також супроводжуються болем. Для ослаблення його і зменшення крововиливу слід зразу ж застосувати холод, підставити ударне місце під струмінь холодної води, прикласти лід, сніг і т.п. Можна зробити свинцеві примочки. Забезпечити потерпілому спокій. При сильних ударах необхідно викликати лікаря.

9.6 При вивихах

На вивихнути суглоб накладають холод (зігріваючий компрес протипоказаний).

Рух пошкодженої кінцівки обмежити накладеннями фіксуючої пов'язки або шини. Якщо з рани або синяки, накладають пов'язку. Вивих не вправляти, а викликати лікаря.

9.7. При переломах

Ознаки перелому - різкий біль при натисканні в тій чи іншій точці пошкодженої кінцівки, ненормальна рухомість та зміна форми пошкодженої частини тіла на місці перелому, неможливість рухати пошкодженою кінцівкою. При переломі ребер - біль при глибокому вдиху і покашлюванні. Переломи підрозділяються на відкриті і закриті. При відкритому переломі шкіру навкруг рани змастити настойкою йоду, а на рану накласти стерильну ватно-марлеву пов'язку. Забороняється самостійно пробувати вправляти переломи. Необхідно забезпечити повний спокій нерухомість пошкодженої кістки.

На поверхню зламаної кінцівки накласти шину із твердого матеріалу (смужки фанери, палки, дошки і т.п.). Довжина шини повинна бути такою, щоб вона заходила за тих два суглоби кінцівки, між якими трапився перелом. Шину прив'язують до зламаної кінцівки бинтом, мотузкою або ременем. Переносити потерпілого необхідно іта ношах.

9.8. При пораненнях

При пораненнях перш за все необхідно зупинити кровотечу. Якщо рана невелика, то досить пов'язки. Якщо пошкоджена велика артерія кінцівки (кров тече з рани переривчастим струменем або фонтанчиком), то вище рани, ближче до тулуба, накладають гумовий джгут, яким обмотують кінцівку два-три рази і зав'язую вузлом. Джгут накладають на термін не більше 1,5 години. Якщо пошкоджена вена (кров тече струменем і має темно-червоний колір), на місце кровотечі необхідно накласти тиснуту антисептичну пов'язку, а якщо вона не помагає, то нижче рани накладають джгут.

9.9. При ураженні електричним струмом

Насамперед звільнити потерпілого від впливу струму. Вимкнути рубильник або викрутити запобіжники. Якщо це не можливо, від тягнути провід сухою дерев'яною палкою або відтягнути потерпілого використовуючи при цьому діелектричні рукавиці або підручні ізолюючі засоби: суху мотузку, палку, дошки і т. п. Якщо потерпілий тільки що прийшов, зо тями від запаморочення. його необхідно укласти і до прибуття лікаря забезпечити повий спокій, безперервно спостерігати за диханням та пульсом. Не можна дозволяти йому рухатись, так як відсутність тяжких симптомів після ураження електричним струмом не виключає можливості послідуочого погіршення стану. Якщо потерпілий знаходиться в несвідомому стані, але у нього стійке дихання та пульс. його слід укласти, розстебнути одяг, створити приток свіжого повітря, дати понюхай и нашатирний спирт, оббризкати водою. якщо ж потерпілий в несвідомому стані, а дихання його дуже рідке і судорожне або він зовсім не дихає і у нього не можна прощупати пульс, необхідно негайно приступити до штучного дихання та масажу серця, знявши перед цим одяг, що заважає. Штучне дихання продовжувати до тих пір, поки не з'явиться самостійне дихання або поки не стане ясно, що наступила смерть. У всіх випадках ураження електричним струмом терміново викликати лікаря або доставити потерпілого після надання першої допомоги в лікувальний

Штучне дихання рекомендується проводить лише в тих випадках, якщо потерпілий не дихає або

дихання рідке, судорожне, а також якщо дихання поступово погіршується.

Якщо у потерпілого відсутній пульс, необхідно одночасно із штучним диханням проводити зовнішній масаж серця, (при проведенні інструктажу використовувати плакати «Перша допомога потерпілим»).

Розроблено

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Igor OVDIENKO', written in a cursive style.

Ігор ОВДІЄНКО

Інструкція з охорони праці №2

**Загальні вимоги безпеки для
працівників товариства**

1 лютого 2024р.

Інструкція з охорони праці № 2 загальні вимоги безпеки для працівників товариства

1. Загальні положення

1.1. Дія даної інструкції поширюється на всі підрозділи товариства.

1.2. Інструкція розроблена на основі НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання та перевірку знань з питань охорони праці».

1.3. Дана інструкція розроблена для адміністративно-управлінського персоналу, фахівців, інженерно-технічного персоналу, інженерно-технічних працівників і молодшого обслуговуючого персоналу товариства (далі працівник товариства).

1.4. Працівник товариства допускається до самостійної роботи після проходження:

- медичного огляду;
- вступного інструктажу, проведеного інженером з охорони праці або особою, яка призначена відповідальною за стан охорони праці наказом директора (керівника) товариства за затвердженою інструкцією вступного інструктажу;
- первинного інструктажу на робочому місці, проведеного керівником структурного підрозділу, служби або дільниці, виконавцем робіт або майстром;
- навчання та перевірки знань з питань охорони праці (для працівників, що приймаються на роботи з підвищеною небезпекою, або на роботи, де є потреба в професійному доборі);
- стажування протягом 2-15 днів (або змін), в разі якщо його посада не звільнена від стажування.

1.5. Працівники, що приймаються на роботи з підвищеною небезпекою або на роботи, де є потреба в професійному доборі, проходять попереднє спеціальне навчання та перевірку знань з питань охорони праці щодо конкретних робіт, які вони будуть виконувати, перед початком самостійної роботи, а також у випадку перерви в роботі більше одного року.

Періодичні перевірки знань з питань охорони праці цієї категорії працівників проводяться не рідше одного разу на рік.

Повторний інструктаж з питань охорони праці для працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою, проводиться 1 раз на 3 місяці, а для інших працівників — 1 раз на 6 місяців.

Посадові особи і фахівці проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці перед початком виконання своїх обов'язків, а також періодично один раз на три роки.

1.6. Працівник товариства зобов'язаний виконувати посадові обов'язки, працювати за завданням свого керівника, дотримуватися дисципліни праці, вчасно і точно виконувати розпорядження адміністрації, вимоги охорони праці, дбайливо відноситися до майна товариства.

1.7. При експлуатації персонального комп'ютера (ПК) на працівника товариства можуть впливати

наступні небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

- підвищені рівні електромагнітного випромінювання;
- знижена або підвищена вологість повітря робочої зони;
- знижена або підвищена рухливість повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму;
- підвищений або знижений рівень освітленості;
- підвищена яскравість світлового зображення;
- підвищене значення напруги в електричному ланцюзі, замикання якого може відбутися через тіло людини;
- напруга зору, уваги, тривалі статичні навантаження.

1.8. Працівник товариства, який експлуатує електроустаткування, при виконанні трудових обов'язків повинен:

- знати правила експлуатації електроустановки (інструкцію з експлуатації, місце підключення електроустановки в розподільному пристрої, місце знаходження вхідного рубильника, блокувального рубильника, принципову електричну схему траси підключення, кнопки керування, корпус, ручки керування; основні елементи електроустановки - трансформатор, випрямляч і генератор постійного струму, електродвигун, панель керування, заземлення, занулення тощо.);
- знати основні вимоги охорони праці, дотримуватися організаційно-технічних заходів при виконанні робіт (знання даної інструкції, справність живильної лінії підключення - перегини, оголені ділянки, місця згинів; застосування основних і додаткових засобів захисту; використання інструмента з ізольованими ручками, перевірка підключення заземлення та занулення);
- мати чітке уявлення про небезпеку ураження електричним струмом та про небезпеку наближення до струмоведучих частин (небезпечна напруга, небезпечна сила струму, класифікація приміщення за електробезпекою, величина опору заземлення);
- мати практичні навички надання першої долікарняної допомоги потерпілим від електроструму.

1.9. При експлуатації електроустаткування небезпечним виробничим фактором є електричний струм. Найбільша величина змінного струму промислової частоти, при якій людина може самостійно відірватися від електропроводу дорівнює в середньому 15-20 мА (для постійного струму 60-79 мА). Безпечним вважається змінний струм (частота 50 Гц) силою до 0,01 А та постійний струм— до 0,05 — 0,06 А. Струм силою 0,1 А і вище є смертельним для людини.

Факторами, які визначають ступінь ураження електрострумом є: сила струму, тривалість впливу електроструму на людину, місце зіткнення та шлях проходження струму, стан шкіри, електричний опір тіла, фізіологічний стан організму.

Види ураження електрострумом:

- електричний удар (параліч серця та подиху);
- термічний опік (електроліз);
- електрометалізація шкіри;
- механічні пошкодження (розриви тканин);
- хімічні пошкодження (електроліз).

1.10. Засобами індивідуального захисту користувача персонального комп'ютера є індивідуальний екран або вбудований захисний екран монітора.

1.11. Для захисту від впливу небезпечних та шкідливих виробничих факторів при перебуванні на місці проведення будівельно-монтажних робіт (на об'єкті, базі та гаражі) працівник товариства повинен бути в касці, спецодязі, спецвзутті та інших засобах індивідуального захисту (в умовах автомобільного руху - сигнальному жилеті).

1.12. Працівник зобов'язаний дотримуватися вимог по забезпеченню пожежної безпеки, знати місце знаходження засобів пожежогасіння, вміти користатися первинними засобами пожежогасіння, в тому числі вогнегасниками вуглекислотними марки ВВК-5, ВВК-10 або

порошковими марки ОП-5, ОП-10.

Вуглекислотний (ВВК-5, ВВК-10) та порошковий (ОП-5, ОП-10) вогнегасники дозволяють гасити вогонь на електроустаткуванні до 380 В без зняття напруги.

1.13. Працівника, які не виконують вимоги даної інструкції з охорони праці, можуть притягатися до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної та кримінальної відповідальності відповідно до діючого законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Працівник товариства при роботі з персональним комп'ютером зобов'язаний:

- оглянути та упорядкувати робоче місце;
- відрегулювати освітленість на робочому місці, переконатися в достатній освітленості, відсутності відображень на екрані;
- перевірити правильність підключення устаткування до електромережі;
- перевірити справність струмоведаючих проводів і відсутність оголених ділянок проводів;
- переконатися в наявності захисного заземлення;
- протерти серветкою поверхню екрана та захисного фільтра;
- перевірити правильність установки столу, стільця, підставки для ніг, пюпітра, положення обладнання, кута нахилу екрана, положення клавіатури, положення «миші» на спеціальному килимку, при необхідності виконати регулювання робочого столу і крісла, а також розташування елементів комп'ютера відповідно до вимог ергономіки та з метою виключення незручних поз і тривалих напруг тіла.

2.2. Працівнику товариства при роботі з персональним комп'ютером забороняється приступати до роботи:

- при відсутності захисного екранного фільтра класу «повний захист»;
- при відсутності спеціальної вилки з підключенням заземлення;
- при виявленні несправності обладнання;
- при розміщенні персональних комп'ютерів у ряд на відстані менше 1,2 м, при розташуванні робочих місць з комп'ютерами в стовпчик на відстані менше 2,0 м, при рядному розташуванні дисплеїв екранами один до одного.

2.3. Працівнику забороняється виконувати протирання вологою або мокрою серветкою електроустаткування, що знаходиться під напругою (вилка вставлена в розетку). Вологе або будь-яке інше прибирання робити при відключеному обладнанні.

2.4. Працівник зобов'язаний повідомити керівнику підрозділу, служби або ділянки про виявлену несправність обладнання.

Не користування несправним обладнанням!

Приступати до роботи тільки після усунення порушень у роботі або несправностей устаткування.

2.5. Монтаж мереж 36, 220 і 380 В для підключення електроустаткування повинен виконувати електротехнічний персонал (електрослюсар, електротехнік).

2.6. Працівник виконує включення електроустаткування в мережу шляхом вставки справної вилки в справну спеціальну розетку для ПК.

2.7. Працівник повинен переконатися, що включення обладнання нікому не загрожує небезпекою.

2.8. Працівник не повинен дозволяти працювати особам, які не мають допуску до роботи з небезпечним обладнанням або персональним комп'ютером.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

В процесі роботи працівник зобов'язаний дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території товариства.

- 3.1. Працівник товариства під час роботи зобов'язаний:
- 3.1.1. Виконувати ту роботу, яка визначена його посадовою інструкцією, яка йому була доручена та по якій він був проінструктований.
 - 3.1.2. Протягом усього робочого часу тримати в порядку та чистоті робоче місце.
 - 3.1.3 Тримати відкритими вентиляційні отвори, якими обладнані прилади та персональні комп'ютери.
 - 3.1.4. Не захаращувати устаткування сторонніми предметами, які знижують тепловіддачу.
 - 3.1.5. При необхідності припинення роботи на якийсь час коректно закрити всі активні задачі.
 - 3.1.6. Виконувати санітарні норми і дотримуватися режимів праці та відпочинку.
 - 3.1.7. Дотримуватися правил експлуатації електроустаткування та іншого обладнання у відповідності з інструкціями по експлуатації.
 - 3.1.8. При роботі з текстовою інформацією вибирати найбільш фізіологічний режим представлення чорних символів на білому фоні.
 - 3.1.9. Дотримуватися встановленого режиму робочого часу, регламентованих перерв в роботі і виконувати у фізкультпаузах рекомендовані вправи для очей, шиї, рук, тулуба, ніг.
 - 3.1.10. Дотримуватися відстані від очей до екрана в межах 60 - 70 см, але не ближче 50 см з урахуванням розмірів алфавітно-цифрових знаків і символів.

4. Вимоги безпеки під час роботи з ПК

- 4.1. Працівнику при роботі на ПК забороняється:
- 4.1.1. Торкатися одночасно екрана монітора і клавіатури.
 - 4.1.2. Доторкатися до задньої панелі системного блоку (процесора) при включеному живленні.
 - 4.1.3. Переключати рознімання інтерфейсних кабелів периферійних пристроїв при включеному живленні.
 - 4.1.4. Допускати потрапляння вологи на поверхню системного блоку (процесора), монітора, робочу поверхню клавіатури, принтерів та інших пристроїв.
 - 4.1.5. Виконувати самостійне розкриття та ремонт обладнання.
- 4.2. Працівник зобов'язаний дотримуватися послідовності включення ПК:
- включити блок живлення;
 - включити периферійні пристрої (принтер, монітор, сканер тощо);
 - включити системний блок (процесор).
- 4.3. Працівник зобов'язаний відключити ПК від електромережі:
- при виявленні несправності,
 - при раптовому зникненні напруги електромережі,
 - під час чищення та прибирання обладнання.
- 4.4. Працівник зобов'язаний обладнати робоче місце:
- 4.4.1. Висоту робочої поверхні столу відрегулювати в межах 680 - 800 мм, при відсутності регулювання висота робочої поверхні столу повинна складати 725 мм.
 - 4.4.2. Робочий стіл повинен мати простір для ніг висотою не менше 600 мм, шириною не менше 500 мм, глибиною на рівні колін — не менше 450 мм і для витягнутих ніг — не менше 650 мм.
 - 4.4.3. Встановити підставку для ніг, що має ширину не менше 300 мм, глибину — не менше 400 мм, регулювання по висоті - у межах 150 мм, по куту нахилу опорної поверхні підставки — до 20 градусів.
 - 4.4.4. Клавіатуру розташувати на поверхні столу на відстані 100 — 300 мм від краю, зверненого до користувача, або на спеціальній регульованій по висоті робочій, відділеній від основної, стільниці.
 - 4.4.5. Рівень очей при вертикально розташованому екрані повинен приходиться на центр або 2/3 висоти екрана, лінія погляду повинна бути перпендикулярна центру

екрана й оптимальне її відхилення від перпендикуляра, що проходить через центр екрана у вертикальній площині, не повинно перевищувати 5°, допустиме - 10°.

4.5. Для зменшення негативного впливу на здоров'я працівників виробничих факторів необхідно застосовувати регламентовані перерви. Тривалість регламентованих перерв наведена в табл. 1, де прийняті такі позначення:

група А - питання інформації з попереднім запитом (діалоговий режим роботи);

група Б - введення інформації;

група В - творча робота в режимі діалогу ПЕОМ (налагодження програм, переклад, редагування текстів тощо).

4.6. Навантаження за робочу зміну будь-якої тривалості не повинно перевищувати для групи робіт А - 60000 знаків, для групи робіт Б - 45000 знаків, для групи робіт В годин.

4.7. Тривалість безперервної роботи за ВДТ без регламентованої перерви не повинна перевищувати 2 години.

4.8. Тривалість обідньої перерви визначається діючим законодавством про працю та правилами внутрішнього трудового розпорядку товариства.

4.9. При 8-годинній робочій зміні регламентовані перерви доцільно установити:

4.9.1. Для I категорії робіт за ВДТ - через 2 години від початку зміни та через 2 години після обідньої перерви (кожна тривалістю 10 хв.).

4.9.2. Для II категорії через 2 години від початку зміни (тривалістю 15 хв.), через 1,5 та 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 15 та 10 хв. відповідно або тривалістю 5-10 хв. через кожну годину роботи, в залежності від характеру технологічного процесу).

4.9.3. Для III категорії робіт - через 2 години від початку зміни, через 1,5 і 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 20 хв. кожна або тривалістю 5-15 хв. через кожну годину роботи, в залежності від характеру технологічного процесу).

4.10. Під час роботи за ВДТ у нічну зміну, незалежно від групи і категорії робіт, тривалість регламентованих перерв збільшується на 60 хв.

4.11. При I 2—годинній робочій зміні регламентовані перерви встановити в перші 8 годин роботи аналогічно перервам при 8-годинній робочій зміні, а протягом останніх 4 годин роботи, незалежно від категорії та виду робіт, щогодини тривалістю 15 хвилин.

Таблиця 1

**Тривалість регламентованих перерв операторів
(користувачів) ВДТ в залежності
від категорії і групи робіт**

Категорія робіт	Група роботи			
	А кількість знаків	Б кількість знаків	В час	Тривалість перерви при 8-годинній зміні, хв.
I	20000	15000	2	20
II	21000-40000	16000-30000	2,1-4	40
III	понад 40000	понад 30000	понад 4	60

4.12. Під час регламентованих перерв із метою зниження нервово-емоційної напруги, стомлення зорового аналізатора, усунення впливу гіподинамії і гіпокінезії, запобігання розвитку поєнотонічного стомлення виконувати комплекси вправ.

4.13. З метою зменшення негативного впливу монотонії застосовувати чергування операцій осмисленого тексту і числових даних (зміна змісту робіт), чергування редагування текстів і введення даних (зміна змісту роботи).

4.14. Жінки з моменту встановлення вагітності та у період годування дитини груддю до виконання усіх видів робіт, пов'язаних з використання ПК, не допускаються.

5. Вимоги безпеки під час роботи з електроустаткуванням

- 5.1. Працівник перед початком роботи з електроустаткуванням повинен виконати:
- 5.1.1. Огляд електроустаткування.
 - 5.1.2. Перевірку комплектності та надійності кріплення деталей.
 - 5.1.3. Перевірку зовнішнім оглядом справності кабелю (шнура).
 - 5.1.4. Перевірку чіткості роботи вимикача.
 - 5.1.5. Використовувати тільки штатні пристосування.
- 5.2. Працівник зобов'язаний доповісти керівнику про виявленні дефекти в електроустаткуванні і не експлуатувати несправне електроустаткування.
- 5.3. Включення електроустаткування виконувати вставкою справної вилки в справну спеціальну розетку для побутових приладів.
- 5.4. Працівник під час роботи з електроустаткуванням зобов'язаний підтримувати порядок на робочому місці.
- 5.5. При роботі електроустаткування забороняється:
- 5.5.1. Залишати включене електроустаткування без нагляду.
 - 5.5.2. Передавати електроустаткування особам, які не мають права працювати з ним.
 - 5.5.3. Ударяти по електроустаткуванню.
 - 5.5.4. Знімати засоби захисту.
 - 5.5.5. Смикати за провід живлення для відключення.
 - 5.5.6. Тримати палець на вмикачі при переносі електроустаткування.
 - 5.5.7. Натягувати, перекручувати та перегинати кабель живлення.
 - 5.5.8. Ставити на кабель (шнур) сторонні предмети.
 - 5.5.9. Допускати торкання кабелю (шнура) до гарячих або теплих предметів.
 - 5.5.10. Розбирати або виконувати ремонт електроустаткування.
- 5.6. Працівник зобов'язаний виконувати з електроустаткуванням тільки ту роботу, для якої призначене устаткування.
- 5.7. Якщо під час роботи виявиться несправність електроустаткування або працюючий з ним відчує хоча б слабку дію струму, робота повинна бути негайно припинена і несправне устаткування повинне бути здане для перевірки або ремонту.
- 5.8. Відключення електроустаткування необхідно робити:
- при перерві в роботі,
 - при закінченні робочого процесу.
- 5.9. Працівник зобов'язаний відключити електроустаткування, вийнявши справку вилку зі справної розетки.

6. Вимоги безпеки під час місцевого відрядження

- 6.1. Працівник, що виконує свої обов'язки в місцевому відрядженні, зобов'язаний:
- 6.1.1. При русі пішки необхідно виконувати правила дорожнього руху для пішохода:
 - при переході через автодорожні проїзди необхідно користуватися пішохідними мостами і тунелями;
 - при відсутності пішохідних мостів і тунелів переходити автодорожні проїзди на зелений сигнал світлофора по позначеному переході «зеброю»;
 - при відсутності інженерних споруджень та світлофорів, знаходячись на узбіччі дороги або на тротуарі, оцінити відстань до авто, що наближаються, умови переходу дороги і переходити дорогу в перпендикулярному напрямку при відсутності транспорту та безпеці переходу.
 - 6.1.2. Залізничні колії переходити по пішохідних тунелях і мостах.
 - 6.1.3. При користуванні службовою машиною, обладнаною ременем безпеки, працівник зобов'язаний бути пристебнутий ним.

6.1.4. Працівник зобов'язаний робити посадку і висадження в службову машину з боку тротуару або узбіччя, посадка з боку проїзної частини можлива за умови, що це буде безпечно і не створить перешкод іншим учасникам руху.

6.1.5. Працівнику при їзді в службовій машині або в іншому транспортному засобі забороняється відволікати водія від керування транспортним засобом під час руху автомобіля і відкривати двері транспортного засобу під час його руху.

6.1.6. Працівник, який виконує роботу по супроводженню вантажу, зобов'язаний бути одягнений у жовтогарячий сигнальний жилет.

7. Вимоги безпеки після закінчення роботи

7.1. Працівник зобов'язаний дотримуватися наступної послідовності вимикання ПК:

7.1.1. Закрити всі активні задачі.

7.1.2. Виключити живлення системного блоку (процесора).

7.1.3. Виключити живлення всіх периферійних пристроїв.

7.1.4. Відключити блок живлення.

7.2. Працівник зобов'язаний оглянути й упорядкувати робоче місце і виконати кілька вправ для очей і пальців рук на розслаблення.

7.3. Працівник зобов'язаний по закінченні роботи (при тривалих перервах більше однієї години) або, ідучи з роботи, вийняти справну вилку зі справної розетки.

8. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

8.1. При виникненні аварійної ситуації при роботі з ПК працівник зобов'язаний:

8.1.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, несправності заземлення та інших пошкоджень електроустаткування, появи гарі негайно відключити живлення і повідомити про аварійну ситуацію керівнику і черговому електрослюсарю.

8.1.2. При будь-яких випадках збою в роботі технічного обладнання або програмного забезпечення негайно викликати представника відділу інформаційних технологій.

8.1.3. У випадку появи різі в очах, різкому погіршенні видимості - неможливості сфокусувати погляд або навести його на різкість, появі болю в пальцях і кистях рук, посиленні серцебиття негайно залишити робоче місце, повідомити керівнику.

8.1.4. Не приступати до роботи на ПК до усунення несправності.

8.2. При виникненні аварійної ситуації при роботі з електроустаткуванням працівник зобов'язаний:

8.2.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, ушкоджені електроустаткування, появи запаху гарі негайно відключити живлення і повідомити про аварійну ситуацію головному енергетику або електромеханіку.

8.2.2. Не приступати до роботи з несправним електроустаткуванням до усунення несправності.

8.2.3. При виявленні людини, що потрапила під напругу, негайно відключити електроживлення і звільнити її від дії струму, надати долікарську допомогу і викликати «швидку медичну допомогу» по телефону «103».

8.2.4. При одержанні травми або раптового захворюванні негайно сповістити свого керівника, організувати першу долікарську допомогу або викликати «швидку медичну допомогу» по телефону «103».

8.3. Надання першої медичної допомоги.

8.3.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

За відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати медичну допомогу.

8.3.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому, на рану і зав'язати їх бинтом.

Якщо індивідуального пакету якимсь чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька крапель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

8.3.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерою, пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку. При підозрінні перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався, з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, руках, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

8.3.4. Перша допомога при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3% - вим марганцевим розчином або 5% - вим розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

8.3.5. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

8.4. Якщо сталася пожежа, приступити до гасіння наявними засобами пожежогасіння. При необхідності викликати пожежну частину.

8.5. Виконувати вказівки керівника робіт по усуненню аварійної ситуації.

Інструкція з охорони праці №3

Під час роботи на персональному комп'ютері

Директор PM&E, Ілс
(уповноважена особа)

Сергій КЛИМЕНКО
(ПІБ, підпис)

1 лютого 2024р.

Інструкція з охорони праці № 3 під час роботи на персональному комп'ютері

1. Загальні положення

- 1.1. Дія даної інструкції поширюється на всі підрозділи товариства.
- 1.2. Інструкція розроблена на основі ННАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», НГІАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про навчання з питань охорони праці», НПАОП 0.00-1.31-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальної техніки».
- 1.3. За даною інструкцією оператор (користувач) персонального комп'ютеру інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).
Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці», в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, та оператора (користувача).
- 1.4. Власник повинен застрахувати оператора від нещасних випадків та професійних захворювань.
В разі пошкодження здоров'я оператора (користувача) з вини власника, він (оператор) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.
- 1.5. За невиконання даної інструкції оператор несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.
- 1.6. До роботи на персональній електронно-обчислювальній машині (ПЕОМ) або відео дисплейному терміналі (ВДТ) допускаються особи, які пройшли спеціальне навчання, медичний огляд, вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з питань пожежної безпеки.
- 1.7. Оператор (користувач) повинен:
 - 1.7.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.
 - 1.7.2. Не допускати в робочу зону сторонніх осіб.
 - 1.7.3. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.
 - 1.7.4. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та безпеку колег.
 - 1.7.5. Вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.
 - 1.7.6. Вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння.
 - 1.7.7. Виконувати правила особистої гігієни.
- 1.8. Основні небезпечні і шкідливі виробничі фактори, що можуть впливати на оператора (користувача):
 - а) фізичні:

- підвищений рівень електромагнітного випромінювання;
- підвищений рівень рентгенівського випромінювання;
- підвищений рівень ультрафіолетового випромінювання;
- підвищений рівень інфрачервоного випромінювання;
- підвищений рівень статичної електрики;
- підвищений рівень запиленість повітря робочої зони;
- підвищений зміст позитивних аероіонів у повітрі робочої зони;
- знижений вміст негативних аероіонів у повітрі робочої зони;
- знижена чи підвищена вологість повітря робочої зони;
- знижена чи підвищена рухомість повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму на робочому місці (від вентиляторів, процесорів, аудіоплат, принтерів);
- підвищений чи знижений рівень освітленості;
- підвищений рівень прямих і відбитих відблисків;
- підвищений рівень засліпленості;
- нерівномірність розподілу яскравості в поле зору;
- підвищена яскравість світлового зображення;
- підвищений рівень пульсації світлового потоку;
- ураження електричним струмом;

б) хімічні:

- підвищений зміст у повітрі робочої зони двоокису вуглецю, озону, аміаку, фенолу, формальдегіду;

в) психофізіологічні:

- напруга зору;
- напруга уваги;
- інтелектуальні навантаження;
- емоційні навантаження;
- тривалі статичні навантаження;
- монотонність праці;
- великий обсяг інформації, оброблюваної в одиницю часу;
- нераціональна організація робочого місця;

г) біологічні:

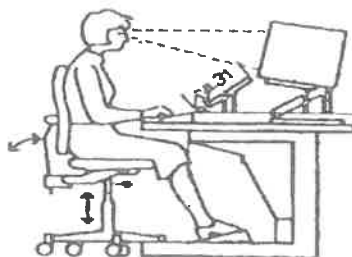
- підвищений вміст у повітрі робочої зони мікроорганізмів.

1.9. Під час вибору приміщення для розміщення робочих місць ПЕОМ або ВДТ необхідно враховувати, що вікна можуть давати відблиски на екранах дисплеїв і викликати значне осліплення в тих, хто сидить перед ними, особливо влітку та в сонячні дні.

1.10. Приміщення з ПЕОМ та ВДТ повинні мати природне і штучне освітлення. При незадовільному освітленні знижується продуктивність праці оператора ПЕОМ (ВДТ), можливі короткозорість, швидка втомленість.

1.11. Організація робочого місця користувача ПЕОМ та ВДТ повинна забезпечувати відповідність усіх елементів робочого місця та їх розташування ергономічним вимогам ГОСТ 12.2.032; характеру та особливостям трудової діяльності.

1.12. Не допускається розташування робочих місць ПЕОМ в підвальних приміщеннях і цокольних поверхах.

1.13. Робочі місця з ВДТ і ПЕОМ під час виконання творчої роботи, яка потребує значної розумової напруги чи великої концентрації уваги, слід ізолювати одне від одного перегородкою висотою 1,5-2,0м.

1.14. Неприпустимим є розташування приміщень категорій А і Б (ОНТФІ 24-86), а також виробництв з мокрими технологічними процесами поряд з приміщеннями, де розташовуються ЕОМ, виконується їх обслуговування, налагодження і ремонт, а також над такими приміщеннями або під ними. Виробничі приміщення, в яких розташовані ЕОМ, не повинні межувати з приміщеннями, де рівні шуму та вібрації перевищують норму (механічні цехи, майстерні тощо).

1.15. Робочі місця з ВДТ рекомендується розміщувати в окремих приміщеннях. В разі розміщення робочих місць з ВДТ в залах або приміщеннях з джерелами небезпечних і шкідливих факторів вони повинні розташовуватись у повністю ізольованих кабінетах з природним освітленням та організованим повітрообміном.

1.16. Площа, на якій розташовується одне робоче місце з ПЕОМ або ВДТ, повинна становити не менше як 6,0 м², об'єм приміщення - не менше як 20 м³

1.17. Поверхня підлоги має бути рівною, без вибоїн, неслизькою, зручною для очищення та вологого прибирання, мати антистатичні властивості.

1.18. При розміщенні робочих місць необхідно виключити можливість прямого засвічування екрана джерелом природного освітлення.

1.19. Вимоги до освітлення для візуального сприймання операторами інформації з двох різних носіїв (з екрана ВДТ та паперового носія) різні.

Надто низький рівень освітленості погіршує сприймання інформації при читанні документів, а надто високий призводить до зменшення контрасту зображення знаків на екрані.

Тому відношення яскравості екрана ВДТ до яскравості оточуючих його робочих поверхонь не повинно перевищувати у робочій зоні 3:1, а робочих поверхонь і навколишніх предметів (стіни, обладнання) — 5:1.

1.20. Штучне освітлення у приміщеннях з ВДТ треба здійснювати у вигляді комбінованої системи освітлення з використанням люмінесцентних джерел світла у світильниках загального освітлення, які слід розташовувати над робочими поверхнями у рівномірно-прямокутному порядку.

1.21. Для запобігання засвітлюванню екранів ВДТ прямими світловими потоками, лінії світильників повинні бути розташовані з достатнім бічним зміщенням відносно рядів робочих місць або зон, а також паралельно до світлових отворів. Бажане розміщення вікон з одного боку робочих приміщень.

При цьому корне вікно повинно мати світлорозсіювачі штори з коефіцієнтом відбивання 0,5-0,7.

1.22. Штучне освітлення повинно забезпечити на робочих місцях ПЕОМ освітленість 300 - 500лк. У разі неможливості забезпечити даний рівень освітленості системою загального освітлення допускається застосування світильників місцевого освітлення, але при цьому не повинно бути відблисків на поверхні екрану та збільшення освітленості екрану більше ніж 300лк.

1.23. У разі природного освітлення слід передбачити наявність сонцезахисних засобів, з цією метою можна використовувати плівки з металізованим покриттям або жалюзі з вертикальними ламелями, що регулюються.

1.24. Розташовувати робоче місце обладнане ВДТ, необхідно таким чином, щоб в поле зору оператора не потрапляли вікна або освітлювальні прилади; вони не повинні знаходитися й безпосередньо за його спиною.

1.25. На робочому місці має бути забезпечена рівномірна освітленість за допомогою переважно відбитого або розсіяного розподілу світла.

1.26. Світлових відблисків з клавіатури, екрана та від інших частин ВДТ у напрямку очей оператора не повинно бути.

Для їх виключення необхідно застосовувати спеціальні екранні фільтри, захисні козирки або розташовувати джерела світла паралельно напрямку погляду на екран ВДТ з обох сторін.

1.27. Для запобігання засліплення, світильники місцевого освітлення повинні мати відбивачі з непрозорого матеріалу чи скло молочного кольору. Захисний куп відбивача повинен бути не менше 40°.

1.28. Не бажано, щоб одяг оператора був світлим і особливо блискучим.

1.29. Для оздоблення приміщень з ВДТ повинні використовуватися дифузно- відбиваючі матеріали з коефіцієнтами відбиття: стелі - 0,7-0,8; стін - 0,4-0,5; підлоги - 0,2-0,3.

1.30. Забороняється застосовувати для оздоблення інтер'єру полімерні матеріали, що виділяють у повітря шкідливі хімічні речовини.

Вміст шкідливих хімічних речовин у приміщеннях з ВДТ не повинен перевищувати концентрацій вказаних у ГОСТ 12.1.005-88.

1.31. Робочі місця з ВДТ повинні розташовуватись на відстані не менше як 1,5 м від стіни з віконними прорізами, від інших стін - на відстані 1 м; між собою на відстані не менше як 1,5 м.

1.32. Основним обладнанням робочого місця оператора ВДТ є монітор, клавіатура, робочий стіл, стілець (крісло); допоміжних - пюпітр, підставка для ніг, шафи, полиці та інше.

1.33. При розташуванні елементів робочого місця слід враховувати:

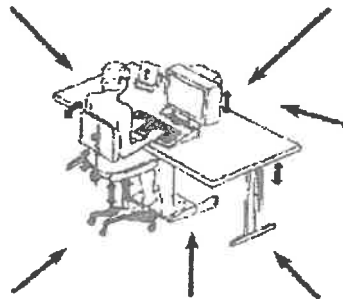
1.33.1. Робочу позу оператора.

1.33.2. Простір для розміщення оператора.

1.33.3. Можливість огляду елементів робочого місця.

1.33.4. Можливість огляду простору за межами робочого місця.

1.33.5. Можливість робити записи, розміщення документації і матеріалів, які використовує оператор (користувач).

1.34. Взаємне розташування елементів робочого місця не повинно заважати виконанню всіх необхідних рухів та переміщень для експлуатації ПЕОМ; сприяти оптимальному режиму праці і відпочинку, зниженню втоми оператора (користувача).

1.35. При використанні допоміжних пристосувань під ВДТ, повинна бути передбачена можливість переміщення останнього відносно вертикальної осі в межах -330° (вправо-вліво).

Для забезпечення точного і швидкого зчитування інформації поверхню екрана ВДТ слід розташовувати в оптимальній зоні інформаційного поля в площині, перпендикулярній нормальній лінії погляду оператора (користувача), який знаходиться в робочій позі. Допускається відхилення від цієї площини - не більше 45°; допускається кут відхилення лінії погляду від нормального - не більше 30°.

1.36. Розташовувати ВДТ на робочому місці необхідно так, щоб поверхню екрана знаходилась на відстані 500-600 мм від очей оператора (користувача), в залежності від розміру екрана.

1.37. Необхідно розташовувати клавіатуру на робочому столі, не допускаючи її підняття, або на окремому столі на відстані 100-300 мм від краю ближче до працюючого.

Положення клавіатури та кут її нахилу повинен відповідати побажанням оператора (користувача) – кут нахилу в межах 5° - 15°.

1.38. Принтер треба розташовувати так, щоб доступ до нього оператора (користувача) та його колег був зручним; щоб максимальна відстань до клавіш управління принтером не перевищувало довжину витягнутої руки (по висоті 900-1300 мм, по глибині 400—500 мм).

1.39. Конструкція робочого столу повинна забезпечувати можливість оптимального

розміщення на робочій поверхні обладнання, що використовується, з урахуванням його кількості, розмірів, конструктивних особливостей розмір ВДТ, клавіатури, принтера, ПЕОМ та інше) та характеру його роботи.

1.40. Висота робочої поверхні столу повинна регулюватися у межах 680-800 мм; у середньому вона повинна становити 725 мм.

1.41. Ширина і глибина робочої поверхні повинні забезпечувати можливість виконання трудових операцій в межах моторного поля, межа якого визначається зоною в межах видимості приладів і досяжності органів керування.

Перевагу слід віддавати модульним розмірам столу, на основі яких розраховуються конструктивні розміри; ширину слід вважати: 600, 800, 1000, 1200, 1400; глибину - 800, 1000 мм, при нерегульованій його висоті - 725 мм.

1.42. Поверхня столу має бути матовою з малим відбиттям та тепло ізолюючою.

1.43. Робочий стіл повинен мати простір для ніг висотою не менше як 600 мм, шириною не менше як 500 мм, глибиною на рівні колін не менше, як 450 мм та на рівні витягнутої ноги - не менше як 650 мм.

1.44. Крісло повинно забезпечувати підтримування раціональної робочої пози під час виконання основних виробничих операцій, створювати умови для зміни пози.

З метою попередження втоми крісло повинно забезпечувати зниження статичного напруження м'язів підйомно-плечової ділянки та спини.

1.45. Тип робочого крісла повинен обиратися залежно від характеру та тривалості роботи.

Воно має бути підйомно-поворотним і регулюватися по висоті та кутах нахилу сидіння і спинки, а також відстані спинки від переднього краю сидіння.

Регулювання кожного параметра має бути незалежним і мати надійну фіксацію.

Всі важелі та ручки пристосування (для регулювання) мають бути зручними в управлінні.

1.46. Висота поверхні сидіння повинна регулюватись у межах 400-550 мм.

Ширина та глибина його поверхні має бути не менше як 400 мм.

Поверхня сидіння має бути плоскою, передні краї - закругленими.

1.47. Сидіння та спинка крісла мають бути напівм'яким, такими, що не електризуються та з повітронепроникним покриттям, матеріал якого забезпечує можливість легкого очищення від забруднення.

1.48. Зміна кута нахилу поверхні сидіння повинна бути в межах від 150 уперед та 5° назад.

1.49. Опорна поверхня спинки крісла повинна мати висоту 280-300 мм, ширину - не менше як 380 мм та радіус кривизни горизонтальної площини - 400 мм.

Кут нахилу спинки у вертикальній площині повинен регулюватися у межах (-30°) - (+30°) від вертикального положення.

Відстань спинки від переднього краю сидіння повинна регулюватися у межах 260 — 400 мм.

1.50. Крісла повинні мати стаціонарні або знімні підлокітники довжиною не менше як 250 мм, шириною у межах 50-70 мм, що можуть регулюватися по висоті над сидінням у межах 200-260 мм та регулюватися по параметру внутрішньої відстані між підлокітниками у межах 350-500 мм.

1.51. Робоче місце має бути обладнане стійкою підставкою для ніг, параметри якої просто регулюються.

1.52. Підставка повинна мати ширину не менше як 300 мм, глибину не менше як 400 мм, з регулюванням, по висоті до 150 мм та по куту нахилу опорної поверхні підставки до 20°.

Поверхню підставки має бути рифленою, а по передньому краю мати бортик висотою 10 мм.

1.53. Робоче місце оператора (користувача) має бути обладнане легко переміщуваним пюпітром для розташування на ньому документів, розміщеним на одному рівні з екраном та віддалений від очей оператора (користувача) приблизно на таку ж відстань (припустима розбіжність цих відстаней не більше як 100 мм).

1.54. Пюпітр не повинен вібрувати, бути стійким.

1.55. Значення площини пюпітра має бути не меншою за розміри найбільшою з джерел інформації, що застосовується оператором (користувачем).

При необхідності перегортання оригіналу обидві його сторони повинні розташовуватися на підставці.

Рукопис повинен слабо прилипати до підставки або кріпитися за допомогою спеціальних затискачів. Поверхню пюпітра має бути матовою.

Пюпітр повинен мати лінійку, що легко пересувається по рядках, прозору та зручну для використання.

1.56. Раціональна поза оператора (користувача): розташування тіла при якому ступні працівника розташовані на площині підлоги або на підставці для ніг, стегна зорієнтовані у горизонтальній площині, верхні частини рук - вертикальні, кут ліктьового суглоба коливається у межах 70-90°, зап'ястя зігнуті під кутом не більше ніж 20°, нахил голови - у межах 15-20°, а також виключені часті її повороти.

Для забезпечення оптимальної робочої пози оператора (користувача) необхідно.

1.57.1. Засоби праці, з якими оператор (користувач) має тривалий або найбільш частий зоровий контакт, повинні розташовуватися у центрі зони зорового спостереження та моторного поля.

1.57.2. Забезпечити відстань між найважливішими засобами праці, з якими оператор (користувач) працює найбільш часто близько до 500 мм.

1.57.3. Виробничі завдання операторів (користувачів) розробляти з урахуванням мінімізації перепадів яскравості між найбільш важливими об'єктами зорового спостереження.

1.58. Під час розташування екрана ВДТ на технологічному обладнанні, необхідно передбачити зручність зорового нагляду в вертикальній площині під кутом 330° від нормальної лінії погляду оператора (користувача) ПЕОМ, відстань від екрана до ока працівника повинна складати 500-900 мм в залежності від розміру екрана.

1.59. Для нейтралізації зарядів статичної електрики в приміщенні, де виконуються роботи на ПЕОМ, рекомендується збільшувати вологість повітря за допомогою кімнатних зволожувачів.

1.60. Крім даної інструкції оператор (користувач) повинен виконувати інструкцію з безпечної експлуатації ПЕОМ заводу-виробника.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Увімкнути систему кондиціонування повітря в приміщенні.

2.2. Оглянути робоче місце і привести його в порядок; впевнитись, що на ньому відсутні сторонні предмети; все обладнання і блоки ПЕОМ з'єднані з системним блоком за допомогою з'єднувальних шнурів.

2.3. Перевірити надійність встановлення апаратури на робочому столі. ВДТ має стояти не на краю стола. Повернути ВДТ так, щоб було зручно дивитися на екран - під прямим кутом (а не збоку) і трохи зверху вниз; при цьому екран має бути трохи нахиленим - нижній його край ближче до оператора (користувача).

2.4. Перевірити загальний стан апаратури, перевірити справність електропроводки, з'єднувальних шнурів, штепсельних вилок, розеток, заземлення захисного екрана.

2.5. Забороняється:

- експлуатація кабелів та проводів з пошкодженою або такою, що втратила захисні властивості за 'гас експлуатації, ізоляцією; залишення під напругою кабелів та проводів з неізольованими провідниками;
- застосування саморобних подовжувачів, які не відповідають вимогам Правил будови електроустановок до переносних електропроводок;
- застосування для опалення приміщення нестандартного (саморобного) електронагрівального обладнання або ламп розжарювання;
- користування пошкодженими розетками, з'єднувальними коробками, вимикачами, а також лампами, скло яких має сліди затемнення або випинання;

- підвішування світильників безпосередньо на струмопровідних проводах, обгортання електроламп і світильників папером, тканиною та іншими горючими матеріалами, експлуатація їх зі знятими ковпаками (розсіювачами);
- використання електроапаратури та приладів в умовах, що не відповідають вказівкам (рекомендаціям) товариств-виготовлювачів.

2.6. Відрегулювати освітленість робочого місця.

2.7. Відрегулювати та зафіксувати висоту крісла, зручний для оператора (користувача) нахил його спинки.

2.8. У разі необхідності приєднати до процесора необхідну апаратуру (принтер, сканер тощо).

Усі кабелі, що з'єднують системний блок (процесор) з іншими пристроями, слід вмикати та вимикати тільки при вимкненому комп'ютері.

2.9. Ввімкнути апаратуру комп'ютера вимикачами на корпусах в послідовності: стабілізатор напруги, ВДТ, процесор, принтер (якщо передбачається друкування).

2.10. Відрегулювати яскравість свічення екрана ВДТ, мінімальний розмір світної точки, фокусування, контрастність.

Не слід робити зображення занадто яскравим, щоб не втомлювати очей.

Рекомендується:

- яскравість свічення екрана - не менше 100 кд/м;
- відношення яскравості екрана ВДТ до яскравості оточуючих його поверхонь в робочій зоні - не більше 3:1;
- мінімальний розмір точки свічення - не менше 0,4 мм для монохромного ВДТ і не менше 0,6 мм для кольорового;
- контрастність зображення знаку - не менше 0,8.

2.11. У разі виявлення будь-яких несправностей роботу не розпочинати, повідомити про це керівника робіт.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. З відеодисплейним терміналом.

3.1.1. Необхідно стійко розташувати клавіатуру на робочому столі, не допускаючи її хитання.

Разом з тим має бути передбачена можливість її поворотів та переміщень.

Положення клавіатури та кут її нахилу мають відповідати побажанням оператора (користувача).

Якщо в конструкції клавіатури не передбачено простору для опори долонь, то їх слід розташовувати на відстані не менше 100 мм від краю столу в оптимальній зоні моторного поля.

Під час роботи на клавіатурі сидіти прямо, не напружуватися.

3.1.2. Для зменшення несприятливого впливу на оператора (користувача) пристроїв типу «миша» (вимушена поза, необхідність постійного контролю за якістю дій) належить забезпечити вільну велику поверхню столу для переміщення «миші» і зручного упору ліктьового суглоба.

3.1.3. Не дозволяються сторонні розмови, подразнюючі шуми.

3.1.4. Періодично при вимкненому комп'ютері прибирати ледь змоченою мильним розчином бавовняною ганчіркою пил з поверхонь апаратури.

Екран ВДТ та захисний екран протирають спеціальною вологою серветкою

Не дозволяється використовувати рідину або аерозольні засоби для чищення поверхонь комп'ютера.

3.1.5. Забороняється:

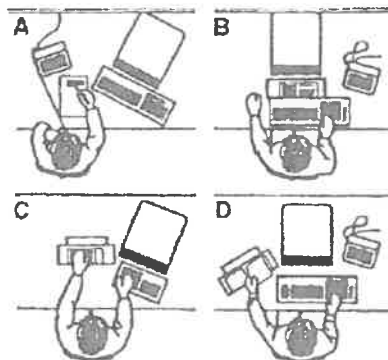
Самостійно ремонтувати апаратуру, тим більше ВДТ, в якому кінескоп знаходиться під висотою напругою (близько 25 кВ); ремонт апаратури виконують тільки спеціалісти з технічного обслуговування комп'ютерів, вони ж раз на півроку повинні відкривати процесор і вилучати пилососом пил і бруд, що там накопились.

Класти будь-які предмети на апаратуру комп'ютера, напої на клавіатуру або поруч з нею - це може вивести їх з ладу.

3.1.6. Для зняття статичної електрики рекомендується час від часу, доторкатися до металевих поверхонь (батарея центрального опалення тощо).

3.1.7. Для зниження напруженості праці на ПЕОМ необхідно рівномірно розподіляти і чергувати характер робіт відповідно до їх складності.

З метою зменшення негативного впливу монотонії доцільно застосувати чергування операцій введення тексту та числових даних (зміна змісту робіт), чергування редагування текстів та введення даних (зміна змісту та темпу роботи) і т. ін.

3.1.8. Для зменшення негативного впливу на здоров'я працівників виробничих факторів необхідно, застосовувати регламентовані перерви. Тривалість регламентованих перерв наведена у таблиці, де прийняті такі позначення:

група А - читання інформації з попереднім запитом (діалоговий режим роботи);

група Б - введення інформації;

група В - творча робота у режимі діалогу ПЕОМ (налагодження програм, переклад та редагування текстів та інше).

Таблиця

**Тривалість регламентованих перерв операторів (користувачів)
ВДТ в залежності від категорії і групи робіт**

Категорія робіт	Група роботи			
	А кількість знаків	Б кількість знаків	В час	Тривалість перерви при 8-годинній зміні, хв.
I	20000	15000	2	20
II	21000-40000	16000-30000	2,1-4	40
III	понад 40000	понад 30000	понад 4	60

3.1.9. Навантаження за робочу зміну будь-якої тривалості має не перевищувати для групи робіт А - 60000 знаків, для групи робіт Б - 45000 знаків, для групи робіт В - 6 годин.

3.1.10. Тривалість безперервної роботи за ВДТ без регламентованої перерви має не перевищувати 2 години.

3.1.11. Тривалість обідньої перерви визначається чинним законодавством про працю та правилами внутрішнього трудового розпорядку товариства.

3.1.12. При 8-годинній робочій зміні регламентовані перерви доцільно встановити:

Для I категорії робіт за ВДТ - через 2 години від початку зміни та через 2 години після обідньої перерви (кожна тривалістю 10 хв.).

Для II категорії через 2 години від початку зміни (тривалістю 15 хв.), через 1,5 та 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 15 та 10 хв. відповідно або тривалістю 5-10 хв. через кожну годину роботи, залежно від характеру технологічного процесу).

Для III категорії робіт - через 2 години від початку зміни, через 1,5 та 2,5 години після обідньої перерви (тривалістю 20 хв. кожна або тривалістю 5-15 хв. через кожну годину роботи, залежно від характеру технологічного процесу).

3.1.13. Під час роботи за ВДТ у нічну зміну, незалежно від групи та категорії робіт, тривалість регламентованих перерв збільшується на 60 хв.

3.1.14. Під час регламентованих перерв з метою зниження нервово-емоційного напруження та втоми зорового аналізатора, що розвиваються у операторів (користувачів), усунення негативного впливу гіподинамії та гіпокінезії, запобігання розвитку позо тонічної втоми рекомендується виконувати комплекс вправ виробничої гімнастики, а також в спеціально обладнаних приміщеннях проводити сеанси психофізіологічного розвантаження.

3.1.15. У випадку виникнення у працюючих за ВДТ зорового дискомфорту та інших несприятливих суб'єктивних відчуттів, що настають, незважаючи на дотримання санітарно-гігієнічних і ергономічних вимог, режимів праці та відпочинку, слід застосовувати індивідуальний підхід у обмеженні часу робіт за ВДТ та корекцію тривалості перерв для відпочинку або проводити заміну іншими видами робіт (не пов'язаних з використанням ВДТ).

3.2. На лазерних принтерах.

3.2.1. Розташувати принтер необхідно поруч з процесором таким чином, щоб з'єднувальний шнур не був натягнутий. Забороняється ставити принтер на процесор.

3.2.2. Перед тим, як програмувати роботу принтера, переконатися, що він знаходиться в режимі зв'язку з комп'ютером.

3.2.3. Для досягнення найбільш чистих, з високою роздільною здатністю зображень і щоб не зіпсувати апарат, має використовуватися папір, вказаний в інструкції ДО принтера (звичайно вагою 60-135 г/м типу Canon, HP або Xerox 4024).

Зрізи паперу мають бути зроблені гострим лезом без задирок - це зменшить імовірність зминання паперу.

3.2.4. Забороняється використовувати папір:

- надрукований з однієї сторони;
- вага якого виходить за межі рекомендованої;
- занадто гладкий і блискучий, а також високотекстурований;
- ламінований;
- рваний, зморщений або папір з нерегулярними отворами від діркопробивача чи степлера. перфорований на декілька частин або цигарковий (основа копіювального паперу);
- фірмові бланки, заголовок яких надрукований не термостійкими фарбами, що мають витримувати 200°C протягом 0,1 с; ці фарби можуть перейти на термозакріплюючий валик і стати причиною дефектів друку.

3.2.5. Під час зминання паперу відкрити кришку і обережно витягнути лоток з папером.

Необхідно бути уважним, щоб не обпектися під час витягування аркуша з термозакріплюючого пристрою.

3.2.6. Дотримуватися правил зберігання картриджа згідно з інструкцією фірми, що виготувала (подалі від прямих сонячних променів, при температурі 0-35°C тощо).

Забороняється:

- зберігати картридж без упаковки;
- ставити картридж на торці, тобто вертикально;
- перевертати картридж етикеткою донизу;
- відкривати кришку валика і доторкатися до нього;
- самому заповнювати використаний картридж.

3.2.8. При погіршенні якості друку (сліди тонера на папері) почистити принтер зсередини від видимих слідів тонера. Перед чищенням принтер треба вимкнути.

3.2.9. Необхідно бути уважним, щоб не порвати тонкий дріт, що охороняє нитку розжарення коронатора. Коронатор належить чистити з усіх боків за допомогою спеціальної щітки до

повного вилучення слідів тонера. Якщо щітки не передбачено, можна скористатися бавовняним тампоном, змоченим ізопропиловим спиртом або водою. Слідкувати, щоб рідина з тампона не капала і не потрапляла на ролики або інші пластмасові деталі.

3.2.10. Сріблястий валик і направляючу паперопровідної системи чистити тільки серветкою, зволоженою водою. У такий спосіб чистять і замок лотка, що подає папір

3.2.11. Дотримуватися обережності під час чищення термозакріплюючої системи, тому, що вона нагрівається до 200°C.

3.2.12. Необхідно бути уважним, щоб тонер не потрапив на одяг, він може залишити плями

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Закінчити та записати у пам'ять комп'ютера файл, що знаходиться в роботі. Вийти з програмної оболонки і повернутися в середовище MS DOS.

4.2. Вимкнути принтер, інші периферійні пристрої, вимкнути ВДТ і процесор. Вимкнути стабілізатор, якщо комп'ютер підключений до мережі через нього. Штепсельні вилки витягнути з розеток. Накрити клавіатуру кришкою для запобігання попаданню в неї пилу.

4.3. Прибрати робоче місце. Оригінали та інші документи покласти в ящик стола.

4.4. Ретельно вимити руки теплою водою з милом.

4.5. Вимкнути кондиціонер, освітлення і загальні електроживлення підрозділу.

4.6. Рекомендується в спеціально обладнаному приміщенні провести сеанс психофізіологічного розвантаження і зняття втоми з виконанням спеціальних вправ аутотренінгу.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Аварійна ситуація чи нещасний випадок можуть статися в разі: ураження електричним струмом, загорання апаратури тощо.

5.2. У разі раптового припинення подавання електроенергії вимкнути комп'ютер в такій послідовності: периферійні пристрої, ВДТ, процесор, стабілізатор напруги, витягнути штепсельні вилки з розеток.

5.3. При виявленні ознак горіння (дим, запах гару), вимкнути апаратуру, знайти джерело займання і вжити заходів щодо його ліквідації, повідомити керівника робіт, не допускати в небезпечну зону сторонніх осіб.

5.4. Якщо є потерпілі, надавати їм першу медичну допомогу, при необхідності, викликати швидку медичну допомогу.

5.5. Надання першої медичної допомоги діяти згідно інструкцій про її надання.

5.6. У разі виникнення пожежі викликати пожежну частину та приступити до гасіння її наявними засобами пожежогасіння.

5.7. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

Розроблено

Ігор ОВДІЄНКО

Інструкція з охорони праці №4

Для інженера

1 вересня 2024р.

Інструкція з охорони праці № 4 для інженера

1. Загальні положення

- 1.1. Дія Інструкції поширюється на всі підрозділи підприємства.
- 1.2. Інструкцій розроблена на основі діючих нормативно-правових актів з охорони праці.
- 1.3. За даною інструкцією інженер інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж). Результат інструктажу заноситься в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці»; в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує та інженера.
- 1.4. Власник повинен застрахувати інженера від нещасних випадків та професійних захворювань, В разі пошкодження здоров'я інженера з вини власника, він (інженер) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.
- 1.5. За невиконання даної інструкції інженер несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.
- 1.6. До виконання робіт в закритих просторах допускаються особи не молодше 18 років, які мають професійні навички, пройшли спеціальне навчання безпечним методам і прийомам виконання цих робіт і одержали відповідне посвідчення.
- 1.7. Інженер повинен:
 - виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;
 - не допускати сторонніх осіб на своє робоче місце;
 - утримувати робоче місце в чистоті, не захаращувати його ящиками, деталями та інше;
 - не торкатися оголеного дроту, арматури загального освітлення, не відкривати електрошкафи, не вмикати та не вимикати (крім аварійних ситуацій) устаткування, машини, механізми;
 - не стояти під вантажем;
 - знати та вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків.
- 1.8. Головні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які можуть впливати на інженера:
 - а) фізичні:
 - підвищений рівень електромагнітного випромінювання;
 - підвищений рівень рентгенівського випромінювання;
 - підвищений рівень ультрафіолетового випромінювання;
 - підвищений рівень інфрачервоного випромінювання;
 - підвищений рівень статичної електрики;
 - підвищений рівень запиленість повітря робочої зони;
 - підвищений зміст позитивних аероіонів у повітрі робочої зони;
 - знижений вміст негативних аеронів у повітрі робочої зони;

- знижена чи підвищена вологість повітря робочої зони;
- знижена чи підвищена рухомість повітря робочої зони; підвищений рівень шуму на робочому місці (від вентиляторів, процесорів, аудіоплат, принтерів);
- підвищений чи знижений рівень освітленості; підвищений рівень прямої і відбитої блискісті;
- підвищений рівень засліпленості;
- нерівномірність розподілу яскравості в поле зору;
- підвищена яскравість світлового зображення;
- підвищений рівень пульсації світлового потоку;
- ураження електричним струмом;

б) хімічні:

- підвищений зміст у повітрі робочої зони двоокису вуглецю, озону, аміаку, фенолу, формальдегіду;

в) психофізіологічні:

- напруга зору;
- напруга уваги;
- інтелектуальні навантаження;
- емоційні навантаження;
- тривалі статичні навантаження;
- монотонність праці;
- великий обсяг інформації, оброблюваної в одиницю часу;
- нераціональна організація робочого місця;

г) біологічні:

- підвищений вміст у повітрі робочої зони мікроорганізмів. а також,
- можливість ураження електричним струмом;
- недостатня освітленість робочого місця.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Оглянути робоче місце. Переконаватися, що меблі на робочому місці в справному стані, відсутні сторонні предмети. Розмістити документи таким чином, щоб було зручно працювати і не захаращувати робоче місце. Перевірити стан канцелярського обладнання і інструменту.

2.2. Перевірити оглянути та упорядкувати робоче місце;

- відрегулювати освітленість на робочому місці, переконаватися в достатній освітленості, відсутності відображень на екрані;
- перевірити правильність підключення устаткування до електромережі;
- перевірити справність струмоведучих проводів і відсутність оголених ділянок проводів;
- переконаватися в наявності захисного заземлення;
- протерти серветкою поверхню екрана та захисного фільтра;
- перевірити правильність установки столу, стільця, підставки для ніг, пюпітра, положення обладнання, кута нахилу екрана, положення клавіатури, положення «миші» на спеціальному килимку, при необхідності виконати регулювання робочого столу і крісла, а також розташування елементів комп'ютера відповідно до вимог ергономіки та з метою виключення незручних поз і тривалих напругу тіла, наявності засобів пожежогасіння, наявності та комплектності
- мед аптечки.

2.3. Якщо на робочому столі встановлений ПК, необхідно перевірити:

- справність кабелів електроживлення, блоків, пристроїв;
- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції живильних проводів;
- відсутність відкритим струмоведучих частин.

2.4. Перед включенням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220 V переконатися в тім, що вимикачі мережі на всіх пристроях ПК знаходяться в положенні «вимкнено», а в корпуси пристроїв заземлення (занулені).

2.5. Підготувати робоче місце для роботи з відео терміналом:

- відрегулювати сидіння робочого стільця (крісла) на оптимально зручну висоту, кут нахилу спинки стільця повинний змінюватися в межах 90-2200, до площини сидіння;
- розташувати крісло і пристрій для відображення інформації – відео термінал (ВДТ) так щоб кут зору на екрані ВДТ складав 250, а відстань до екрана 600-800 мм;
- вжити заходи, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не потрапляло на екрани приборів.

2.6. При перевірці стану охорони праці або техніки одягти черговий комплект спецодягу та інших засобів індивідуального захисту, необхідних при виконанні даної роботи.

2.7. При виконанні контролю робіт підвищеної небезпеки інженер повинен надіти спецодяг, застібнути манжети рукавів, приготувати засоби індивідуального захисту, перевірити їх справність.

2.8. Оглянути робоче місце і підходи до нього на відповідність вимогам безпеки.

2.9. Проглянути записи в журналі про несправності, порушення охорони праці.

2.10. При перевірці агрегату (трактора, крана) огляд повинен проводитись разом з машиністом або механіком.

2.11. Огляд агрегату повинен здійснюватися тільки при непрацюючих механізмах, а огляд електричного крана – при відключеному рубильнику в кабіні машиніста. Огляд гнучкого кабелю повинний проводитись при відключеному рубильнику, що подає напругу на кабель.

2.12. При огляді обладнання в приміщенні підвищеної небезпеки необхідно користуватися переносною лампою напругою 42 В або 12 В.

2.13. При користуванні переносною електричною лампою перевірити наявність на лампі захисної сітки, справність шнура й ізоляційної гумової трубки.

2.14. Інженер не повинен приступати до контролю якщо на агрегаті відсутнє огороження механізмів і виявлені оголені струмоведучі частини частина електроустаткування.

2.15. Якщо поруч виконується електрозварювальні роботи вдягнути спеціальні захисні окуляри.

2.16. Перевірити стан вимірювального інструменту, які будуть використовуватися.

Не користуватися несправним обладнанням!

Приступати до роботи тільки після усунення порушень у роботі або несправностей устаткування.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1. Інженер під час роботи зобов'язаний:

3.1.1. Виконувати ту роботу, яка визначена його посадовою інструкцією, яка йому була доручена та по якій він був проінструктований.

3.1.2. Протягом усього робочого часу тримати в порядку та чистоті робоче місце.

3.1.3. Тримати відкритими вентиляційні отвори, якими обладнані прилади та персональні комп'ютери.

3.1.4. Не захащувати устаткування сторонніми предметами, які знижують тепловіддачу.

3.1.5. При необхідності припинення роботи на якийсь час коректно закрити всі активні задачі.

3.1.6. Виконувати санітарні норми і дотримуватися режимів праці та відпочинку.

3.1.7. Дотримуватися правил експлуатації електроустаткування та іншого обладнання у відповідності з інструкціями по експлуатації.

3.1.8. При роботі з текстовою інформацією вибирати найбільш фізіологічний режим представлення чорних символів на білому фоні.

3.1.9. Дотримуватися встановленого режиму робочого часу, регламентованих перерв в роботі і виконувати у фізкультпауза рекомендовані вправи для очей, шиї, рук, тулуба,

3.1.10. Дотримуватися відстані від очей до екрана в межах 60 - 70 см, але не ближче 50 см з урахуванням розмірів алфавітно-цифрових знаків і символів.

3.2. Інженеру забороняється:

3.2.1. Знімати плакати, заборонні та попереджувальні знаки та написи, заземлення та огороження без дозволу керівника робіт.

3.2.2. Захаращувати робочі місця, проходи, проїзди.

3.2.3. Користуватися несправними інструментами і пристосуванням.

3.2.4. Палити і користуватись відкритим вогнем в невстановлених для цього місцях.

3.2.5. Забороняється класти інструмент на поручні огорожень або на необгороджений край площадки риштувань, помосту, а також поблизу відкритих люків, колодязів тощо.

3.3. При спуску і підйомі по драбині триматися за поручні обома руками, переставляючи по черзі кожную руку. Забороняється одночасно відривати від поручнів обидві руки.

3.4. Забороняється для підставок використовувати випадкові предмети (ящики, бочки тощо). Необхідно користуватись підставками типової конструкції.

3.5. Забороняється заходити в зони робіт машин та механізмів, заходити на робочі місця та за огорожі небезпечних зон, де проводяться вогневі або вантажно-розвантажувальні роботи.

3.6. Не користуватись нагрівальними приладами з відкритою нагрівальною спіраллю, не заводського виготовлення, а також електроприладами, які не мають інструкції по їх безпечній експлуатації.

3.7. Включення побутових приладів проводити тільки за допомогою штепсельних з'єднань.

3.8. Не лишати без нагляду включене у мережу електрообладнання.

3.9. При експлуатації електроустаткування забороняється користуватися пошкодженими розетками, вимикачами.

3.10. При експлуатації опалювальних пристроїв забороняється:

- захаращувати прилади опалення будь-якими предметами чи матеріалами, сушити будь-що на опалювальних приладах;
- не ремонтувати самому електроприлади;
- торкатися до струмоведучих частин електроустаткування, клемам, дротам і відчиняти дверцята електрошаф.

3.11. Забороняється торкатися обірваного дроту, не підходити ближче 8 — 10 м. до електричного дроту, який лежить на землі.

3.12. Не допускається зберігання на робочому місці легкозаймистих речовин.

3.13. Не палити в зоні знаходження легкозаймистих та вибухонебезпечних матеріалів.

3.14. Забороняється відпочивати (спати) в кабіні автомобіля при працюючому двигуні.

3.15. Особливо бути уважним при переході проїжджої частини, на трамвайних, тролейбусних та автобусних зупинках.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи.

4.1. Зняти спецодяг та засоби індивідуального захисту, які використовувались під час роботи, або перевірки виконання робіт підвищеної небезпеки, покласти їх у призначене місце.

4.2. Вимкнути всі електроспоживачі. Відключити прибори, інструмент, почистити їх і прибрати у відведене місце для зберігання.

4.3. Відключити ПК відповідно до інструкцій по експлуатації. Екран ВДТ протерти від пилу. Прибирання пилу з апаратури роботи при виключеному електроживленні.

4.4. Упорядкувати своє робоче місце, відходи паперу викинути в сміттєвий кошик. Відключити штепсельні виски від розеток електроживлення.

4.5. Вимкнути всі прибори освітлення.

4.6. Перевірити стан пожежної безпеки на робочому місці, в приміщенні.

4.7. Вимити руки, обличчя теплою водою з милом, при можливості прийняти душ.

4.8. Доповісти директору про всі недоліки які мали місце під час виконання своїх посадових обов'язків.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

5.1. При виникненні аварійної ситуації при роботі з ПК працівник зобов'язаний:

5.1.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, несправності заземлення та інших пошкоджень електроустаткування, появи гарі негайно відключити живлення і повідомити про аварійну ситуацію керівнику і черговому електрослюсарю.

5.1.2. При будь-яких випадках збою в роботі технічного обладнання або програмного забезпечення негайно викликати представника відділу інформаційних технологій.

5.1.3. У випадку появи різі в очах, різкому погіршенні видимості - неможливості сфокусувати погляд або навести 'того на різкість, появи болю в пальцях і кистях рук, посиленні серцебиття негайно залишити робоче місце, повідомити керівнику.

5.1.4. Не приступати до роботи на ПК до усунення несправності.

5.2. При виникненні аварійної ситуації при роботі з електроустаткуванням працівник зобов'язаний:

5.2.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, ушкоджені електроустаткування, появи запаху гарі негайно відключити живлення і повідомити про аварійну ситуацію головному енергетику або електромеханіку.

5.2.2. Не приступати до роботи з несправним електроустаткуванням до усунення несправності.

5.2.3. При виявленні людини, що потрапила під напругу, негайно відключити електроживлення і звільнити її від дії струму, надати долікарську допомогу і викликати «швидку медичну допомогу» за телефоном «103».

5.2.4. При одержанні травми або раптовому захворюванні негайно сповістити свого керівника, організувати першу долікарську допомогу або викликати «швидку медичну допомогу» за телефоном «103».

Розроблено

Ігор ОВДІЄНКО

Інструкція з охорони праці №5

Для бухгалтера

Інструкція з охорони праці № 5 для бухгалтера

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкції поширюється на бухгалтерів товариства.

1.2. Інструкція розроблена на основі діючих нормативно-правових документів, а саме «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», «Типове положення про навчання з питань охорони праці».

1.3. За даною інструкцією бухгалтер інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результат інструктажу заноситься в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці»; в журналі після проходження інструктажу повинен бути підпис особи, яка інструктує, і бухгалтера який пройшов інструктаж.

1.4. Власник повинен застрахувати бухгалтера від нещасних випадків та професійних захворювань.

У разі пошкодження здоров'я бухгалтера з вини власника, він (бухгалтер) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.5. До роботи в бухгалтерії допускаються особи, які пройшли медичний огляд, вступний інструктаж та інструктаж на робочому місці, мають відповідну кваліфікацію та засвоїли методи безпечної роботи з офісною технікою (комп'ютер, ксерокс, факс тощо).

1.6. Особи, допущені до роботи, повинні виконувати тільки ту роботу, яка доручена адміністрацією товариства.

1.7. Під час виконання дорученої роботи необхідно дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку. Не допускається застосовувати способи, що прискорюють виконання операцій та ведуть до порушення вимог безпеки.

1.8. У випадку виникнення в процесі роботи будь-яких питань, пов'язаних з її безпечним виконанням, необхідно звернутися до головного бухгалтера або безпосереднього керівника робіт.

1.9. Помітивши порушення інструкції або небезпеку для оточуючих, бухгалтер повинен у цьому випадку попередити робітника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку праці.

1.10. На бухгалтера можуть впливати небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

При використанні ЕОМ

а) фізичні:

- підвищений рівень електромагнітного випромінювання;
- підвищений рівень рентгенівського випромінювання;
- підвищений рівень ультрафіолетового випромінювання;
- підвищений рівень інфрачервоного випромінювання;

- підвищений рівень статичної електрики;
- підвищений рівень запиленість повітря робочої зони;
- підвищений зміст позитивних аероіонів у повітрі робочої зони;
- знижений вміст негативних аероіонів у повітрі робочої зони;
- знижена чи підвищена вологість повітря робочої зони;
- знижена чи підвищена рухомість повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму на робочому місці (від вентиляторів, процесорів, аудіоплат, принтерів);
- підвищений чи знижений рівень освітленості;
- підвищений рівень прямої і відбитої блискісті;
- підвищений рівень засліпленості;
- нерівномірність розподілу яскравості в поле зору;
- підвищена яскравість світлового зображення;
- підвищений рівень пульсації світлового потоку;
- ураження електричним струмом;

б) хімічні:

- підвищений зміст у повітрі робочої зони двоокису вуглецю, озону, аміаку, фенолу, формальдегіду;

в) психофізіологічні:

- напруга зору;
- напруга уваги;
- інтелектуальні навантаження;
- емоційні навантаження;
- тривалі статичні навантаження;
- монотонність праці;
- великий обсяг інформації, оброблюваної в одиницю часу;
- нерациональна організація робочого місця;

г) біологічні:

- підвищений вміст у повітрі робочої зони мікроорганізмів.

Для їх уникнення слід виконувати вимоги інструкції з охорони праці під час роботи з Персональним комп'ютером і відео дисплей терміналом, що діє на товаристві.

а також,

- можливість ураження електричним струмом;
- недостатня освітленість робочого місця.

1.11. Бухгалтер зобов'язаний:

- вживати заходи по недопущенню виробничого травматизму та профзахворювань;
- стежити за підтримкою нормальних санітарних умов роботи в службовому приміщенні, у допоміжних та побутових приміщеннях;
- контролювати дотримання режиму праці та відпочинку.

1.13. Бухгалтер повинен:

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій він проінструктований;
- не допускати на робоче місце сторонніх осіб;
- пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці і відповідальність за колег по роботі;
- вміти користуватися засобами пожежогасіння;
- вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків;

- не захащувати робоче місце, проходи, підходи тощо.

1.14. Бухгалтерові забороняється:

доторкатися до електрообладнання, клем і електропроводів, арматури загального освітлення, відкривати дверці електрошаф;

1.15. Палити дозволяється тільки в спеціально відведених місцях.

1.16. Бухгалтер повинен дотримуватися правил особистої гігієни. Для пиття користуватися водою зі спеціальних пристроїв (сатуратори, питні баки, фонтанчики тощо).

1.17. За невиконання даної інструкції бухгалтер несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.18. Під час пересування по території товариства та за її межами бути обережним застерігатися транспорту, що рухаються. Застерігатися наступати на кришки люків, щоб запобігти падінню.

2. Вимогу безпеки перед початком роботи

2.1. Бухгалтер при роботі з персональним комп'ютером зобов'язаний:

- оглянути та упорядкувати робоче місце;
- відрегулювати освітленість на робочому місці, переконавшись в достатній освітленості, відсутності відображень на екрані;
- перевірити правильність підключення устаткування до електромережі;
- перевірити справність струмоведучих проводів і відсутність оголених ділянок проводів;
- переконавшись в наявності захисного заземлення;
- протерти серветкою поверхню екрана та захисного фільтра;
- перевірити правильність установки столу, стільця, підставки для ніг, пюпітра, положення обладнання, кута нахилу екрана, положення клавіатури, положення «миші» на спеціальному килимку, при необхідності виконати регулювання робочого столу і крісла, а також розташування елементів комп'ютера відповідно до вимог ергономіки та з метою виключення незручних поз і тривалих навантажень тіла.

2.2. Бухгалтеру при роботі з персональним комп'ютером забороняється приступати до роботи:

- при відсутності захисного екранного фільтра класу «повний захист»;
- при відсутності спеціальної вилки з підключенням заземлення;
- при виявленні несправності обладнання;
- при розміщенні персональних комп'ютерів у ряд на відстані менше 1,2 м, при розташуванні робочих місць з комп'ютерами в стовпчик на відстані менше 2,0 м, при рядному розташуванні дисплеїв екранами один до одного.

2.3. Бухгалтеру забороняється виконувати протирання вологою або мокрою серветкою електроустаткування, що знаходиться під напругою (вилка вставлена в розетку). Вологе або будь-яке інше прибирання робити при відключеному обладнанні.

2.4. Бухгалтер зобов'язаний повідомити керівнику підрозділу, служби або діляниці про виявлену несправність обладнання.

Не користуватися несправним обладнанням!

Приступати до роботи тільки після усунення порушень у роботі або неполадок устаткування.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1. Бухгалтер під час роботи зобов'язаний:

3.1.1. Виконувати ту роботу, яка визначена його посадовою інструкцією, яка йому була доручена та по якій він був проінструктований.

3.1.2. Протягом усього робочого часу тримати в порядку та чистоті робоче місце.

3.1.3. Тримати відкритими вентиляційні отвори, якими обладнані прилади та персональні комп'ютери.

3.1.4. Не захащувати устаткування сторонніми предметами, які знижують тепловіддачу.

3.1.5. При необхідності припинення роботи на якийсь час конкретно закрити всі активні задачі.

3.1.6. Виконувати санітарні норми і дотримуватися режимів праці та відпочинку.

3.1.7. Дотримуватися правил експлуатації електроустаткування та іншого обладнання у відповідності з інструкціям по експлуатації.

3.1.8. При роботі з текстовою інформацією вибирати найбільш фізіологічний режим представлення чорних символів на білому фоні.

3.1.9. Дотримуватися встановленого режиму робочого часу, регламентованих перерв в роботі і виконувати у фізкультпаузах рекомендовані вправи для очей, шиї, рук, тулуба, ніг.

3.1.10. Дотримуватися відстані від очей до екрана в межах 60 - 70 см, але не ближче 50 см з урахуванням розмірів алфавітно-цифрових знаків і символів.

Вимоги безпеки під час місцевого відрядження

Працівник, що виконує свої обов'язки в місцевому відрядженні, зобов'язаний:

- при русі пішки необхідно виконувати правила дорожнього руху для пішохода;
- при переході через автодорожні проїзди необхідно користатися пішохідними мостами і тунелями;
- при відсутності пішохідних мостів і тунелів переходити автодорожні проїзди на зелений сигнал світлофора по позначеному переході «зеброю»;
- при відсутності інженерних споруджень та світлофорів, знаходячись на узбіччі автопроїзду або на тротуарі, оцінити відстань до автомашин, що наближаються, умови переходу автопроїзду і переходити автопроїзд в перпендикулярному напрямку при відсутності транспорту та безпеці переходу.
- залізничні колії переходили по пішохідних тунелях і мостах.

При користуванні службовою машиною, обладнаною ременем безпеки, працівник зобов'язаний бути пристебнутий ним.

Працівник зобов'язаний робити посадку і висадження в службову машину з боку тротуару або узбіччя, посадка з боку проїзної частини можлива за умови, що це буде безпечно і не створить перешкод іншим учасникам руху.

Працівнику при їзді в службовій машині або в іншому транспортному засобі забороняється відволікати водія від керування транспортним засобом під час руху автомобіля і відкривати двері транспортного засобу під час його руху.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Працівник зобов'язаний дотримуватися наступної послідовності вимикання ПК:

4.1.1. Закрити всі активні задачі.

4.1.2. Виконати паркування голівки твердого диска, що зчитує (якщо не передбачене автоматичне паркування голівки).

4.1.3. Виключити живлення системного блоку (процесора).

4.1.4. Виключити живлення всіх периферійних пристроїв.

4.1.5. Відключити блок живлення.

4.2. Працівник зобов'язаний оглянути й упорядкувати робоче місце і виконати кілька вправ для очей і пальців рук на розслаблення.

4.3. Працівник зобов'язаний по закінченні роботи (при тривалих перервах більше однієї години) або, ідучи з роботи, вийняти справну вилку зі справної розетки.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварійної ситуації при роботі з ПК працівник зобов'язаний:

5.1.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, несправності заземлення та інших пошкоджень електроустаткування, появі гарі негайно відключити живлення і повідомити про аварійну ситуацію керівнику і черговому електрослюсарю.

5.1.2. При будь-яких випадках збою в роботі технічного обладнання або програмного забезпечення негайно викликати представника відділу інформаційних технологій.

5.1.3. У випадку появи різі в очах, різкому погіршенні видимості - неможливості сфокусувати погляд або навести його на різкість, появі болю в пальцях і кистях рук, посиленні серцебиття негайно залишити робоче місце, повідомити керівнику.

5.1.4. Не приступати до роботи на ПК до усунення несправності.

5.2. При виникненні аварійної ситуації при роботі з електроустаткуванням працівник зобов'язаний:

5.2.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, ушкоджені електроустаткування, появі запаху гарі негайно відключити живлення і повідомити про аварійну ситуацію головному енергетику або електромеханіку.

5.2.2. Не приступати до роботи з несправним електроустаткуванням до усунення несправності.

5.2.3. При виявленні людини, що потрапила під напругу, негайно відключити електроживлення і звільнити її від дії струму, надати долікарську допомогу і викликати «швидку медичну допомогу» за телефоном «103».

5.2.4. При одержанні травми або раптового захворюванні негайно сповістити свого керівника, організувати першу долікарську допомогу або викликати «швидку медичну допомогу» за телефоном «103».

Розроблено

Ігор ОВДІЄНКО

Інструкція з охорони праці №6

Для працівників з I групою електробезпеки

Директор PM&E, Ілс
(уповноважена особа)

Сергій КЛИМЕНКО
(ПІБ, підпис)

1 лютого 2024р.

Інструкція з охорони праці № 6 для працівників з I групою електробезпеки

1. Загальні положення

- 1.1. Дія інструкцій поширюється для всього не електротехнічного персоналу товариства.
- 1.2. Інструкція розроблена на основі діючих нормативно-правових документів, а саме «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», «Типове положення про навчання з питань охорони праці».
- 1.3. Працівника товариства допускаються до самостійної роботи з електроприладами після проходження:
- медичного огляду;
 - вступного інструктажу, проведеного особою, яка призначена відповідальною за стан охорони праці наказом начальника відділення за затвердженою інструкцією вступного інструктажу;
 - первинного інструктажу на робочому місці, проведеного керівником структурного підрозділу, служби (відділу);
 - навчання та перевірки знань з питань охорони праці (для працівників, що приймаються на роботи з підвищеною небезпекою та посадових осіб, службові обов'язки яких пов'язані з керівництвом та контролем за виконанням робіт та проведенням інструктажів з питань охорони праці);
 - стажування протягом 2-15 днів (або змін).
- 1.4. Працівника, що приймаються на роботи з підвищеною небезпекою або на роботи, де є потреба в професійному доборі, проходять попереднє спеціальне навчання та перевірку знань з питань охорони праці щодо конкретних робіт, які вони будуть виконувати, перед початком самостійної роботи, а також у випадку перерви в роботі більше одного року.
- Періодичні перевірки знань з питань охорони праці цієї категорії працівників проводиться не рідше одного разу на рік.
- Повторний інструктаж з питань охорони праці для працівників, зайнятих на роботах з підвищеною небезпекою, проводиться 1 раз на 3 місяці, а для інших працівників — 1 раз на 6 місяців.
- Посадові особи і фахівці проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці перед початком виконання своїх обов'язків, а також періодично один раз на три
- 1.5. Працівник товариства зобов'язаний виконувати посадові обов'язки, працювати за завданням свого керівника, дотримуватися дисципліни праці та правил внутрішнього трудового розпорядку відділення, вчасно і точно виконувати розпорядження адміністрації, вимоги охорони праці, дбайливо відноситися до майна товариства.
- 1.6. Працівнику товариства під час роботи, пересуванню по території відділення, у службових

приміщеннях (кабінетах, приміщеннях відділів, архівів та коридорах) та побутових приміщеннях (туалетних кімнатах), а також інших місцях роботи, при спусках і підйомах по сходах і сходових маршах, а також під час дощу й ожеледі необхідно бути особливо уважним й обережним.

1.7. Працівник повинен піклуватися про особисту безпеку й здоров'я, а також безпеки й здоров'я оточуючих людей у процесі виконання будь-яких робіт під час перебування на території товариства.

1.8. При користуванні електроприладами на працівника можуть впливати наступні небезпечні та шкідливі виробничі фактори:

- ураження електричним струмом;
- знижена або підвищена вологість повітря робочої зони;
- знижена або підвищена рухливість повітря робочої зони;
- підвищений рівень шуму;
- підвищений або знижений рівень освітленості;
- підвищене значення напруги в електричному ланцюзі, замикання якого може відбутися через тіло людини.

1.9. Працівник, який експлуатує електроустаткування, при виконанні трудових обов'язків повинен:

- знати правила експлуатації електроустановки (інструкцію з експлуатації, місце підключення електроустановки в розподільному пристрої, місце знаходження вхідного рубильника, блокувального рубильника, принципову електричну схему траси підключення, кнопки керування, корпус, ручки керування; основні елементи електроустановки - трансформатор, випрямляч і генератор постійного струму, електродвигун, панель керування, заземлення, занулення тощо.);
- знати основні вимоги охорони праці, дотримуватися організаційно-технічних заходів при виконанні робіт (знання даної інструкції, справність живильної лінії підключення - перегини, оголені ділянки, місця згинів; застосування основних і додаткових засобів захисту; використання інструмента з ізольованими ручками, перевірка підключення заземлення та занулення);
- мати чітке уявлення про небезпеку ураження електричним струмом та про небезпеку наближення до струмоведучих частин (небезпечна напруга, небезпечна сила струму, класифікація приміщення за електробезпекою, величина опору заземлення);
- мати практичні навички надання першої долікарняної допомоги потерпілим від електроструму.

1.10. При експлуатації електроустаткування небезпечним виробничим фактором є електричний струм. Найбільша величина змінного струму промислової частоти, при якій людина може самостійно відірватися від електропроводу, дорівнює в середньому 15-20 мА (для постійного струму – 60 – 79 мА). Безпечним вважається змінний струм (частота 50 Гц) силою до 0,01 – 0,02 А та постійний струм – до 0,05 – 0,06 А. Струм силою 0,1 А і вище є смертельним для людини.

Факторами, які визначають ступінь ураження електрострумом є: сила струму, тривалість впливу електроструму на людину, місце зіткнення та шлях проходження струму, стан шкіри, електричний опір тіла, фізіологічний стан організму.

Види ураження електрострумом:

- електричний удар (параліч серця та подиху);
- термічний опік (електроліз);
- електрометалізація шкіри;
- механічні пошкодження (розриви тканин);
- хімічні пошкодження (електроліз).

1.11. До користування електроустановками споживачами електричної енергії (електроприладами) (кондиціонери, вентилятори, електронагрівальні прилади, світильники,

холодильники, стабілізатори, трансформатори, засоби зв'язку, інші види споживачів електричної енергії) працівники відділення допускаються після вступного, первинного інструктажу з питань охорони праці, вивчення порядку і правил користування електроприладами, передбачених експлуатаційною документацією, та перевірки знань з питань електробезпеки.

1.12. Користувачі електроприладами повинні мати I кваліфікаційну групу з електробезпеки, проходити щорічно перевірку знань безпечних методів роботи з електроприладами, один раз у квартал - повторний інструктаж з питань охорони праці, виконувати вимоги електробезпеки, викладені в даній інструкції та експлуатаційній документації на використовувані електроприлади, вказівки особи, відповідальної за енергогосподарство, з питань електробезпеки і порядку споживання електроенергії, мати знання і навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом, уміти користуватися первинними засобами пожежогасіння.

1.13. Технічне обслуговування та ремонт електроприладів повинні проводитися навченим і атестованим електротехнічним персоналом із кваліфікаційною групою з електробезпеки не нижче III або спеціалізованою експлуатуючою організацією (за договором), що має право на ці роботи.

1.14. Працівники товариства, допущені до користування електроприладами, зобов'язані:

- у зимовий час бути обережними й уважними на зледенілих тротуарах і сходах;
- виконувати тільки доручену роботу способом, зазначеним керівником робіт, у сумнівних випадках звернутися до свого керівника за роз'ясненням;
- пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці й за безпеку інших працівників;
- бути уважним під час роботи, не відволікатися сторонніми справами та розмовами і не відволікати інших;
- звертати увагу на знаки, написи, що попереджають про небезпеку й виконувати їх;
- стежити за тим, щоб підлога на робочому місці була рівна і не слизька;
- помітивши порушення правил безпеки іншим працівником або небезпеку для працюючих поруч, попередити працівника і керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку праці.
- знати місця розміщення засобів пожежогасіння і уміти користуватися ними, а також знати місця зберігання медичних аптечок і вміти користуватися ними.

1.15. Щоб уникнути нещасних випадків, виникнення пожежі, виходу з ладу електроустановок користувачам електроприладів **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**:

1.15.1. Самостійно розкривати, робити ремонт електроприладів, електричної мережі (електропроводки, розеток, вимикачів, вилок та ін.), а також робити заміну електроламп, запобіжників та інших знімних елементів, відключати і включати автоматичні вимикачі в електрощитах (за винятком аварійних ситуацій);

1.15.2. Користуватися несправними електроприладами, розетками, вилками, рубильниками, іншими комутаційними пристроями;

1.15.3. Включати в електромережу і роботу електроприлади з відключеною або несправною автоматикою (блокуванням) і сигналізацією;

1.15.4. Користуватися нестандартним електроустаткуванням (кустарними електронагрівальними приладами, запобіжниками, замінниками штепсельних вилок, розеток, вимикачів та ін.);

1.15.5. Включати в електромережу потужні споживачі електричної енергії (нагрівальні пристрої, зварювальні апарати та ін.) без дозволу особи, відповідальної за електрогосподарство у відділенні;

1.15.6. Включати в електромережу (розетку), призначену для обчислювальної техніки потужні споживачі електричної енергії (кондиціонери, нагрівальні пристрої, зварювальні апарати та ін.);

1.15.7. Включати електроприлади в мережу при наявності в них (на них) вологи та ушкоджень

ізоляції струмопровідних проводів (кабелів);

1.15.8. Робити підключення, відключення штепсельних рознімачів (з'єднань) при включення у мережу електроприладів;

1.15.9. Знімати попереджувальні таблички (плакати) з розподільних електрощитів, самовільно відкривати їх і робити в них включення, перемикання;

1.15.10. Доторкатися руками одночасно до включеного в мережу електроприладу та до пристроїв, що мають природне заземлення (радіаторам, трубам опалення, водопровідним трубам, газовим плитам ті ін.);

1.15.11. Експлуатувати електроприлади без спеціального захисного виконання (заземлення, герметичного, пиловологонепроникного, вибухобезпечного корпусу) у приміщеннях з наявністю в них однієї з наступних умов: вологості (вологість більше 75%, стеля, стіни, підлога, предмети покриті вологою), струмопровідного пилу, хімічно активного середовища (пари, газу, відкладення яких руйнують ізоляцію і струмоведучі частини електроустаткування), струмопровідних підлог (металевих, земляних, залізобетонних і т.п.);

1.15.12. Застосовувати переносні світильники з напругою вище 42В в приміщеннях з підвищеною небезпечністю (наявністю вологості більше 75%, струмопровідних підлог і пилу, температури понад 35 град.);

1.15.13. Застосовувати переносні світильники з напругою вище 12В в приміщеннях з особливо небезпечними умовами (наявність вологи на стелі, стінах, підлогах, предметах, хімічно активних парів, газів, одночасно двох і більше умов підвищеної небезпеки);

1.15.14. Експлуатувати без захисних кожухів (огорожень) електроприлади, що мають обертові частини, неізольовані струмоведучі елементи, що перебувають під напругою;

1.15.15. Торкатися руками, іншими відкритими ділянками тіла проводів (кабелів), що перебувають під напругою, класти на них і електроприлади будь-які предмети, ставати на них;

1.15.16. Допускати зіткнення електричних проводів з металевими конструкціями і горючими матеріалами;

1.15.17. Застосовувати стаціонарні світильники в якості ручних переносних ламп;

1.15.18. Зав'язувати і скручувати електропроводку, відтягати провід і світильники, підвішувати світильники на електричні проводи;

1.15.19. Використовувати електроарматуру для підвішування одягу та інших предметів;

1.15.20. Обертати електричні лампи (світильники) папером, тканиною та іншими горючими матеріалами;

1.15.21. Установлювати світильники, нагрівальні електроприлади на відстані менш 0,5 м від горючих матеріалів;

1.15.22. Використовувати в електромережах радіо й телефонні проведення;

1.15.23. Прибирати електронагрівальні прилади в шафи до їхнього повного остигання;

1.15.24. Використовувати електронагрівальні прилади без теплоізоляційних підставок (пристосувань);

1.15.25. Сушити одяг або інші горючі матеріали на електронагрівальних приладах або поблизу від них;

1.15.26. Зберігати в приміщенні, де встановлені електронагрівальні прилади, легкозаймисті речовини і матеріали.

1.16. Електроприлади, установлені в приміщеннях з підвищеною вологістю, наявністю струмопровідних підлог і пилу, хімічно активного середовища, що мають неізольовані струмопровідні корпуси, можна включати в електричну мережу тільки при наявності заземлення. Використання опалювальних, водопровідних та інших труб або конструкцій як заземлення не допускається.

1.17. При установці електроприладів у безпосередній близькості від пристроїв, що мають природне заземлення (радіатори і труби опалення, інші труби та конструкції), ці пристрої повинні бути обгороджені ізолюючими ґратами (дерев'яними та ін.).

1.18. Працівник зобов'язаний дотримуватися вимог по забезпеченню пожежної безпеки, знати місце знаходження засобів пожежогасіння, вміти користатися первинними засобами пожежогасіння, в тому числі вогнегасниками вуглекислотними марки ОУ-5, ОУ-10 або порошковими марки ОП-5, ОП-10.

Вуглекислотний (ОУ-5, ОУ-10) та порошковий (ОП-5, ОП-10) вогнегасники дозволяють гасити вогонь на електроустаткуванні до 380В без зняття напруги.

1.19. Працівника, які не виконують вимоги даної інструкції з охорони праці, можуть притягатися до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної та кримінальної відповідальності відповідно до діючого законодавства.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи з електроприладами

2.1. Перед включенням електроприладу в мережу зробити зовнішній візуальний огляд усього устаткування і переконатися в надійній установці приладу, цілісності з'єднувальних проводів, штепсельних вилок, розеток, вихідному положенні органів керування, відсутності штепсельних вилок з'єднувальних і живильних проводів (кабелів) і інших зовнішніх елементів приладу.

Якщо для експлуатації приладу передбачене заземлення, переконатися в цілісності заземлюючого провідника і його надійному кріпленні до заземлювальної шини. При використанні вилок і розеток із заземлюючим контактом переконатися, що вилка приєднана до розетки із заземлюючим контактом.

2.2. Включення електроприладу в мережу і роботу робити відповідно до вказівок експлуатаційної документації на електроприлад (паспорта, керівництва (інструкції) по експлуатації та ін.).

2.3. Працівник товариства при роботі з електроприладами зобов'язаний:

- оглянути та упорядкувати робоче місце;
- відрегулювати освітленість на робочому місці, переконатися в достатній освітленості;
- перевірити правильність підключення устаткування до електромережі;
- перевірити справність струмоведучих проводів і відсутність оголених ділянок проводів;
- переконатися в наявності захисного заземлення.

2.4. Працівнику товариства при роботі з електроприладами забороняється приступати до роботи:

- при відсутності спеціальноївилки з підключенням заземлення;
- при виявленні несправності обладнання.

2.5. Працівнику забороняється виконувати протирання вологою або мокрою серветкою електроустаткування, що знаходиться під напругою (вилка вставлена в розетку). Вологе або будь-яке інше прибирання робити при відключеному обладнанні.

2.6. Працівник зобов'язаний повідомити керівнику підрозділу, служби (відділу) про виявлену несправність обладнання.

Не користуватися несправним обладнанням!

Приступати до роботи тільки після усунення порушень у роботі або неполадок устаткування.

2.7. Монтаж мереж 36, 220 і 380В для підключення електроустаткування повинен виконувати електротехнічний персонал (електрослюсар, електротехнік).

2.8. Працівник виконує включення електроустаткування в мережу шляхом вставки справноївилки в справну розетку.

2.9. Працівник повинен переконатися, що включення обладнання нікому не загрожує небезпекою.

2.10. Працівник не повинен дозволяти працювати на електрообладнанні особам, які не мають допуску до цієї роботи.

3. Вимоги безпеки під час роботи з електроприладами

3.1. Після включення електроприладу в роботу переконатися в його функціонуванні відповідно до експлуатаційної документації.

3.2. Під час роботи електроприладу виконувати вказівки експлуатаційної документації на електроприлад (час безперервної роботи, перерв та ін.).

3.3. Працівник перед початком роботи з електроустаткуванням повинен виконати:

3.3.1. Огляд електроустаткування.

3.3.2. Перевірку комплектності та надійності кріплення деталей.

3.3.3. Перевірку зовнішнім оглядом справності кабелю (шнура).

3.3.4. Перевірку чіткості роботи вимикача.

3.4. Використовувати тільки штатні пристосування.

3.4. Працівник зобов'язаний доповісти керівнику про виявленні дефекти в електроустаткуванні і не експлуатувати несправне електроустаткування.

3.5. Включення електроустаткування виконувати вставкою справної вилки в справну спеціальну розетку для побутових приладів.

3.6. Працівник під час роботи з електроустаткуванням зобов'язаний підтримувати порядок на робочому місці.

3.7. При роботі електроустаткування забороняється:

3.7.1. Залишати включене електроустаткування без нагляду.

3.7.2. Передавати електроустаткування особам, які не мають права працювати з ним.

3.7.3. Бити по електроустаткуванню.

3.7.4. Знімати засоби захисту.

3.7.5. Смикати за провід живлення для відключення.

3.7.6. Тримати палець на вмикачі при переносі електроустаткування.

3.7.7. Натягувати, перекручувати та перегинати кабель живлення.

3.7.8. Ставити на кабель (шнур) сторонні предмети.

3.7.9. Допускати торкання кабелю (шнура) до гарячих або теплих предметів.

3.7.10. Розбирати або виконувати ремонт електроустаткування.

3.8. Працівник зобов'язаний виконувати з електроустаткуванням тільки ту роботу, для якої призначене устаткування.

3.9. Якщо під час роботи виявиться несправність електроустаткування або працюючий з ним відчує хоча б слабку дію струму, робота повинна бути негайно припинена і несправне устаткування повинне бути здане для перевірки або ремонту.

3.10. Відключення електроустаткування необхідно робити:

- при перерві в роботі,
- при закінченні робочого процесу.

4. Вимог безпеки по закінченню роботи з електроприладами

4.1. Відключення електроустаткування від мережі робити відповідно до вказівок експлуатаційної документації (паспорта, керівництва (інструкцій) по експлуатації та ін.).

4.2. Працівник зобов'язаний оглянути й упорядкувати робоче місце.

Працівник зобов'язаний по закінченні роботи (при тривалих перервах більше однієї години) або, ідучи з роботи, вийняти справну вилку зі справної розетки.

4.3. Перед відходом з робочого місця (приміщення) переконатися, що всі електроприлади відключені.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварійної ситуації при роботі з електроустаткуванням працівник зобов'язаний:

5.1.1. В усіх випадках виявлення обриву проводів живлення, ушкодження електроустаткування, появи ознак замикання електропроводки на корпус, запаху гарі, самозаймання електроустаткування або електропроводки, раптовому відключенні напруги в мережі, виникненні неполадок в електроустаткуванні, відхилень від передбаченого експлуатаційною документацією режиму роботи електроустаткування, необхідно негайно відключити живлення електроустаткування від електромережі, знеструмити (при необхідності) електропроводку приміщення вимикачем на електрощиті та повідомити про те, що трапилося, керівників підрозділу (робіт) та особи, відповідальній за енергоспоживання відділення.

5.1.2. Не приступати до роботи з несправним електроустаткуванням до усунення несправності.

5.1.3. При виявленні людини, що потрапила під напругу, негайно відключити електроживлення і звільнити її від дії струму, надати долікарську Допомогу і викликати «швидку медичну допомогу» по телефону «103».

5.1.4. При одержанні травми або раптовому захворюванні негайно сповістити свого керівника, організувати першу долікарську допомогу або викликати «швидку медичну допомогу» по телефону «103».

5.2. Надання першої медичної допомоги.

5.2.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

5.2.2. За відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати «швидку медичну допомогу»

5.3. При виникненні пожежі в електроустаткуванні або електромережі необхідно виконати всі дії, зазначені в п. 5.1., а також повідомити пожежну охорону по тел. 101 та приступити до гасіння пожежі наявними поблизу первинними засобами пожежогасіння.

Використання водяних і пінних засобів пожежогасіння в приміщеннях з не знеструмленою електромережею не допускається.

5.4. Виконувати вказівки керівника робіт по усуненню аварійної ситуації.

Розроблено

Ігор ОВДІЄНКО

Інструкція з охорони праці №7

**При прибиранні виробничих
та службових приміщень**

Project management and engineering
Limited Liability Company
(ТОВ «Проект менеджмент та інжиніринг»)

Директор PM&E, Ілс
(уповноважена особа)

Сергій КЛИМЕНКО
(ПІБ, підпис)

17 лютого 2024р.

Інструкція з охорони праці № 7 при прибиранні виробничих та службових приміщень

1. Загальні положення

1.1. Дія інструкцій поширюється на всі підрозділи товариства.

1.2. Інструкція розроблена на основі діючих нормативно-правових документів, а саме «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві», «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», «Типове положення про навчання з питань охорони праці».

1.3. За даною інструкцією прибиральник виробничих та службових приміщень (далі - прибиральник) інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

Результати інструктажу заносяться в «Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці», в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи особи, яка інструктує, та прибиральника.

1.4. Власник повинен застрахувати прибиральника від нещасних випадків та професійних захворювань.

В разі пошкодження здоров'я прибиральника з вини власника, він (прибиральник) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.5. За невиконання даної інструкції прибиральник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.6. До роботи прибиральником службових приміщень допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж з пожежної безпеки.

1.7. Прибиральник повинен:

- виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку;
- користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій він проінструктований;
- не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці;
- не допускати в робочу зону сторонніх осіб;
- пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальність за колег по роботі;
- вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим від нещасних випадків;
- вміти користуватись первинними засобами пожежогасіння.

1.8. Основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які діють на прибиральника:

1.8.1. Ураження електричним струмом.

1.8.2. Підвищена вологість при митті підлоги.

1.8.3. Протяги.

- 1.8.4. Недостатня освітленість робочої зони.
- 1.8.5. Падіння з висоти при митті вікон.
- 1.8.6. Токсична та подразнююча дія через органи дихання, шкіру та слизові оболонки миючих розчинів, паст для догляду за підлогою.
- 1.9. Прибиральник забезпечується спецодягом: халат бавовняний, рукавиці комбіновані; при митті підлоги і місця загального користування додатково: чоботи гумові, рукавиці гумові.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Одягти спецодяг, акуратно його заправити, не допускаючи звисаючих кінців, застібнути рукава, волосся прибрати під головний убір.
- 2.2. Перевірити справність механічних засобів для прибирання (пилососи, натирачі підлоги, прибиральні машини тощо).
- 2.3. При прибиранні приміщення біля електроприладів впевнитись, що вони вимкнені.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 3.1. Користуватися тільки справними пилососами, натирачами підлоги, приборочною машиною тощо.
- 3.2. Під час роботи необхідно уникати протягів.
- 3.3. Прибирати сміття безпосередньо руками не дозволяється.
- 3.4. Прибирання в вечірній час, а також в затемненому приміщенні без достатнього освітлення не дозволяється.
- 3.5. При переміщенні столів, шаф та іншого інвентарю і меблів з їх поверхні необхідно зняти предмети, які можуть впасти.
- 3.6. При митті вікон не ставати на підвіконня, а користуватися для цього спеціальною розсувною драбинкою. Драбинка має бути справною, мати щаблі, скріплені тятивами, а не прибиті цвяхами.
Щаблі мають бути без тріщини і відколів, тятиви - мати верхні та нижні стяжні болти.
На кінцях драбинки мають бути гумові башмаки або загострені металеві наконечники, що запобігають ковзанню її по підлозі (драбинку необхідно випробувати на статичне навантаження).
- 3.7. Не можна користуватись замість драбинок випадковими предметами.
- 3.8. Протирати електроприлади, пускові апарати та інше дозволяється тільки після зняття напруги.
- 3.9. Виносити відходи і сміття з приміщення тільки в спеціальних ящиках у відведене для цього місце.
- 3.10. Забороняється:
 - 3.10.1. Робити прибирання біля працюючого обладнання.
 - 3.10.2. Зупиняти чи пускати обладнання, а також витирати його під час роботи.
 - 3.10.3. Використовувати для миття віконних рам, меблів тощо бензин, гас, ацетон, скипидар та інші легкозаймисті і горючі рідини.
 - 3.10.4. Розводити бензином, скипидаром або іншими легкозаймистими рідинами пасту для натирання підлоги.
 - 3.10.5. Розігрівати пасту для натирання підлоги на відкритих електроплитках (розігрівання пасти для натирання підлоги допускається на закритій електроплитці в металевому посуді на водяній бані).
 - 3.10.6. Класти на електроприлади та нагрівальні пристрої та залишати в проводах, дверних отворах тощо ганчірки, мітли та інші предмети.
 - 3.10.7. Витирати вимикачі струму, електропроводку, штепсельні розетки.
 - 3.10.8. Зливати в каналізацію розчинники паст.

- 3.10.9. Сушити ганчірки або спецодяг на приладах опалювальної системи.
- 3.10.10. Залишати після прибирання приміщення з включеним освітленням.
- 3.11. В туалетах мити підлогу розчином хлорного вапна (дві столові ложки на відро води), користуючись засобами індивідуального захисту.
- Не залишати розведене (кашоподібне) хлорне вапно в закритому приміщенні, а також не заливати його гарячою водою для запобігання інтенсивному утворенню шкідливих газів.
- 3.12. Раковини умивальників і унітазів мити гарячою водою з содою (3-5%-ний розчин) чи спеціальними миючими розчинами.
- 3.13. Переносити гарячу воду тільки у відрах, закритих кришками.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Всі прибиральні механізми, інструменти, драбинки тощо прибрати у відведене для них місце.
- 4.2. Зняти спецодяг та засоби індивідуального захисту, покласти у відведене для них місце. При забрудненні засобів індивідуального захисту їх необхідно помити.
- 4.3. Якщо робота виконується в неробочий час, перевірити чи вимкнені електроприлади, освітлення, закриті водопровідні крани.
- 4.4. Вимити теплою водою з милом руки та обличчя. При можливості прийняти
- 4.5. Доповісти керівнику робіт про всі недоліки, які мали місце під час роботи.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Аварійна ситуацію може виникнути в разі: ураження електричним струмом, падінню з висоти, токсичної дії пасти для натирання підлоги і хлорного вапна, поранення несправним інвентарем для прибирання та інше.
- 5.2. В разі виникнення аварійної ситуації слід негайно припинити роботу, якщо робота виконувалась електроспоживачами, відключити їх від електромережі, повідомити про те, що сталося, керівника робіт.
- 5.3. Якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати «швидку медичну допомогу» за телефоном «103».
- 5.4. Якщо сталася пожежа, приступити до її гасіння наявними засобами пожежогасіння. При необхідності викликати пожежну частину за телефоном «101».
- 5.5. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації аварійної ситуації.

Розроблено

Ігор ОВДІЄНКО